

S. Ionescu

ANUL XXI (Serie nouă)
Trimestrul II - 2007 Nr. 52

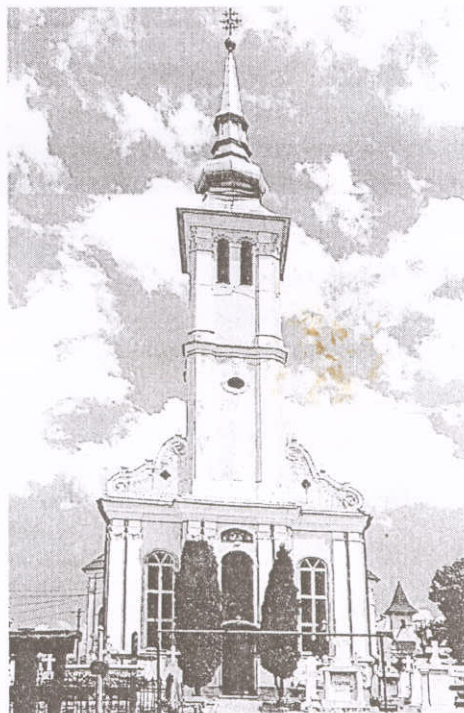
Plaiuri Săcelene

REVISTĂ EDITATĂ DE ASOCIAȚIA CULTURAL-SPORTIVĂ "IZVORUL" - SĂCELE,
ÎNFIINȚATĂ ÎN ANUL 1922 ȘI ÎNREGISTRATĂ LA JUDECĂTORIA BRAȘOV,
SUB NR. 15553, DIN 8.03.1994, cont nr. 4072996060012 B.R.D. FILIALA SĂCELE

V R E M

*să răscolim trecutul celor ce-au cutreerat pământul românesc
să infățișem prezentul văduvit de măreția trecutului
să despiciăm drum nou prin vremuri Să celor de mâine și
să contribuim cu toată puterea noastră de muncă tinerească
la ridicarea acestor plaiuri mocănești*

VICTOR TUDORAN
Plaiuri Săcelene, 1934

BISERICA „SFINȚII ARHANGHELI” SATULUNG - SĂCELE
CONSTRUITĂ ÎNTRE ANII 1794-1799

Plaiuri Săcelene

APARE TRIMESTRIAL

MEMENTO

“ După ce o veți citi, păstrați revista în casa voastră. Oricând o veți găsi, vă va face plăcere, fiindcă vă reamintește oameni și locuri scumpe vouă și părinților voștri.”

Cuprins

Memoriam

UN MARE ZIDITOR DE BINE ȘI FRUMOS.....	3
FILE DIN TRECUTUL GLORIOS AL SĂCELELOR (II).....	7
LA PORȚILE AMINTIRILOR – “ULIȚA UNIRII” (II).....	8
130 DE ANI DE LA CUCERIREA INDEPENDENȚEI NAȚIONALE A ROMÂNIEI.....	10
PICTORUL MIȘU POPP ȘI OPERA SA ÎN SĂCELE	12
SĂ NU UITĂM.....	14
INDEPENDENȚA IN PRESA DE ALTA DATĂ.....	15
ISTORICUL BISERICII SF. ARHANGHELI SATULUNG-SĂCELE.....	15

Cultura

NICOLAE MUNTEANU - O RESURSA PENTRU DEZVOLTAREA COMUNITARA.....	17
ANII COPILĂRIEI.....	18
ASTRA LA LIPOVA.....	19

Opinii

INVATAMÂNTUL ROMÂNESC ȘI PROBLEMELE LUI.....	20
LA LICEUL “VICTOR JINGA” A FOST LANSATĂ CARTEA “ATACUL FEROMONILOR”.....	20
CINEVA ACOLO, SUS, LEGIUESTE	21

Actualitatea

DR. DUMITRU (TITU) D. PROCA.....	22
PĂRINTELE STOICESCU DE LA CERNATU.....	22
PROIECTARE ASISTATĂ DE CALCULATOR.....	24
ACTUALITATEA LA ASOCIAȚIA CULTURAL-SPORTIVĂ “IZVORUL”.....	25
PROFILURI SĂCELENE.....	25

Sport

FINAL DE SEZON FOTBALISTIC 2006 – 2007.....	26
---	----

UN MARE ZIDITOR DE BINE ȘI FRUMOS mocanul GHEORGHE I. MEDIAN (1886-1977)

Median – un nume de amplă rezonanță pe plaiurile noastre săcelene dar și pe îndepărtate tărâmurii, unde binecuvântata sămânță a mocanilor noștri a rodit cu spor, urmând vechi pilde de omenie, pricepere, hărnicie și dragoste de viață.

Este peste puterile mele, acum cel puțin, să umblu la obârșia neamului Medienilor și a numelui lor, atât de frumos sunător; ceea ce știu însă, cunoscându-i pe mulți dintre ei, este cumsecădenia ce leagă cu același fir de nobilă sorginte toate ramurile acestui falnic arbore, adânc înrădăcinat în cunoștiința multor generații, roditor de bine, de frumos, de neostoită sete a înnoirii și așezării în „rândul lumii” celei mai alese, chibzuite și dornice de zboruri înalte.

Ne vom opri în cele ce urmează asupra odiseei, căci despre așa ceva este vorba, uneia dintre cele mai viguroase ramuri a neamului Medienilor, cea a lui Gheorghe Ion Median, cinstind în acest fel memoria unor mocani săceleni, care prin întreaga lor ființă au fost purtătorii emblematici ai unei înțelegeri superioare și profunde a ceea ce numim adeseori atât de laconic – viață.

Condiția autenticului mocan săcelean a fost din toate timpurile dorința aprigă de mai bine, tentația înnoirii și prosperității, dar nu oricum și prin orice mijloace, ci într-o confruntare și luptă dreaptă cu viața, animat de ancestrala convingere că priceperea și munca făuresc minuni, dau viață pustiului, roadă pământului, strălucire neamului.

Porneau pe drumurile vieții mocanii de odinioară la vârsta încă nevinovatei copilării, deprinzând dragostea de strămoșeasca îndeletnicire a oieritului, legată de voluptatea trăirii abisale, între nesfârșirea întinderii pământului și a boltei cerești, în liniștea dumnezeiască a muntelui, mângâiată doar de susurul izvoarelor, cântul zburătoarelor sau zburdalniciilor cerului. Blândețea animalului atât de darnic cu stăpânul său, frumusețea mioarelor și mieilor, întregul ritual al înnoirii și creșterii turmei, îndestularea din casele păstorilor, seninătatea omului, înfrățit pe viață cu natura, îndemnau copiii și tinerii spre îndeletnicirea părinților, care, în ciuda inevitabilelor necazuri și potrivnicii, atrăgea ca un adevărat miraj al unei deveniri sigure și mult promițătoare.

Odiseea familiei lui Gheorghe I. Median nu este lipsită, la originile ei, de asemenea firești trăiri ce au prins rădăcini temeinice în sufletul copilului, care, după chibzuința

părinților, ar fi avut chemarea meșteșugului și dibăciei negoțului. Nu îmi este cunoscut temeiul judecării părinților, Ion și Ana Median (născută Crevelescu), când au luat o asemenea hotărâre, dar, după datina mocanilor, cei mai vârstnici dintre copiii de parte bărbătească își urmau în meșteșug părinții, iar cei mai mici, dacă erau, cum se spunea odinioară și „ciribonci” în ale școlii, își încercau norocul învățând arta de loc ușoară dar bănoasă a negustoriei la meșteri mari, tot săceleni de-ai noștri, ajunși acum să învățtă afaceri frumoase pe la Ploiești, Brăila, Constanța, sau chiar în București.

Cum una din „capitalele” excelenței în ale negustoriei era, pentru mocanii săceleni, Brăila și unde, se vede treaba,

Gheorghe I Median
1886-1977

Ion Median avea o cunoștință sau vreo rubedenie prinsă în asemenea treburi, aceasta devine locul primului pas făcut de Gheorghe I. Median pe fabuloasa traiectorie a atât de interesantei și atât de pilduitoarei sale treceri prin viață. Avea doar 12 ani, iar ucenicia, în acele vremuri, era în așa fel concepută încât „stagiul” la coada măturii era de neevitat. Cu această umilință puiul de mocan nu s-a putut acomoda, drept care, după șase luni, nu știm dacă având învoirea părinților ori ba, pleacă la o rudă, Nicolae Fătu, ce-și avea turmele în sudul Basarabiei, la Baimaclia, în județul Cahul. Se vede treaba că Ion și Ana Median s-au împăcat cu gândul că feciorul lor a renunțat de dragul oilor la idealul preconizat de ei al

negustoriei, dar spiritul întreprinzător al lui Gheorghe, pe care ei pusesea temei când l-au trimis la Brăila, s-a dovedit mai târziu a fi o realitate ce își va spune cuvântul cu prisosință.

Aici i-a fost dat să prindă rădăcini și cheag, stăpânit de patima păstoritului, de îndeletnicirea în sine, dar și de gândul bun, abia înfiripat al încopirii cu răbdare, pricepere și migală a propriei sale turme, din mioarele și mănzarile câștigate drept simbrie în fiecare an de muncă.

Nu știm de câte ori și-or fi văzut Ion și Ana Median feciorul, în anii ce-au urmat desprinderii și zborului său din casa părintească, ce este însă în afara oricăror îndoieli este faptul că nu se poate să nu-i fi bucurat dârzenia și hotărârea copilandrului și apoi a flăcăului ce-și slujea cu credință și pricepere stăpânii, neamurile săcelene, familia lui Nicolae Fătu, dar care la vârsta crudă a abia mijitei adolescențe își sporea de la an la an turma, agonisind deopotrivă avut oieresc,

continuare în pag. urm.

continuare

dar și pricepere și lauda vârstnicilor trecuți prin toate încercările păstoritului.

Când după cincisprezece ani petrecuți la Baimaclia, bărbat în toată firea la 27 de ani, ia drumul Crimeii, în 1913, pentru un negoț cu oi, este de la sine înțeles că nimeni nu se îndoia de dibăcia și chibzuința lui nu doar în creșterea și gospodărirea averii pe care și-o dobândise, dar nici de priceperea și puterea sa de a urca trepte noi, mai înalte, pe scara împlinirilor într-o lume, căreia, se vede treaba, îi simțea pulsul și orientările înnoitoare.

Nu se gândea pe atunci să renunțe la oi. Deși cele câteva drumuri pe care le-a făcut împreună cu un alt vrednic oier săcelean, mai vârstnicul său viitor prieten și tovarăș, Neculai Aldea, după 1913 în Crimeea, i-au adus câștiguri, care ar fi putut să-l îndemne spre negustorie, patima oieritului l-a ținut o vreme în loc.

În 1917, la 31 de ani, oier acum cu nume bun și o turmă de 2500 de mioare, Gheorghe I. Median se hotărăște să se însoare cu o tânără din Baimaclia, Suzana Vlad Schiau, ai cărei părinți erau originari din Tărlungeni. Căsătoria le-a fost binecuvântată cu bucuria unor mari împliniri, cu copilași, care le-au și înseninat mulți dintre anii vieții, până când nebulia celui de al doilea război mondial a tulburat mințile oamenilor, aruncându-i în înclăștări și cumplite zavistii ce-au spulberat rosturile vieții pașnice și ziditoare.

Tânăra familie locuiește o vreme la Baimaclia, după care, în 1918, îndată după ce pacea dintre popoare și-a făcut loc din nou în viața și inimile oamenilor, se așează cu treburile oieritului la Ianca, în câmpia Brăilei, pesemne, îndemnat de sfetnicul și mai vârstnicul său prieten, înțeleptul econom de oi care a fost, Dumnezeu să-l odihnească, Neculai Aldea, om de mare omenie și destoinicie, cunoscut în toată breasla marilor oieri, răspândiți din munții noștri și până pe pământurile Dobrogei, Basarabiei și chiar dincolo de țărmurile Crâmului, până la poalele Caucazului.

Prietenia sfântă care l-a legat o viață pe Gheorghe Median de mai vârstnicul său prieten, Neculai Aldea, și-a pus pecetea pe toată devenirea celui dintâi, animată de sacrul gând al neostoitei înnoiri, al credinței în dumnezeiescul îndemn al înmulțirii talantului în numele binelui, frumosului și iubirii de oameni.

După mai bine de două decenii, de când, copilându-și fiind încă, a plecat să-și rostuiască viața la Brăila și apoi în lumea oierilor săceleni așezați și rostuiți în sudul Basarabiei, la Baimaclia, Gheorghe Median își stabilește familia la Satulung, iar el, alături de Neculai Aldea, își împlinește chemarea păstorească pe meleagurile Brăilei și Dobrogei.

Bărăganul și Dobrogea, pământuri mănoase, darnice, așteptau dintotdeauna hărnicia și priceperea oamenilor binecuvântată de Dumnezeu pentru munca cinstită și fără preget a celui dornic în a se împlini și prin lucrarea pământului. Păstorii meleagurilor noastre au urmat foarte

mulți dintre ei calea muntelui, dar de la o vreme au deprins-o și pe cea a bărăganurilor, unde aflau, pentru lunile de iarnă, adăpost și hrană prielnică oilor și îngrijirii lor întru sporirea sănătoasă a turmei, fapt ce i-a determinat pe mulți dintre mocanii noștri, este drept, pe cei dăruți cu harul înțelepciunii, să privească cu luare aminte și la alte îndeletniciri care ar veni în întâmpinarea oieritului.

Astfel, pe Bărăganul mare, în balta Brăilei, în Dobrogea, în jurul Medgidiei, Hârșovei sau Mangaliei, pe malurile Prutului, în Basarabia, oierii Săceleni și-au cumpărat pământuri și au deprins prin timp meșteșugul acestei sfinte și nobile lucrări sporindu-și de la an la an nu doar priceperea și avutul, dar înlesnindu-și viața turmelor, hrănite gospodărește și la vreme de nepășunat cu resturile vegetale ale culturilor agricole. S-au întemeiat nu doar gospodării pe tot parcursul celei de a doua jumătăți a veacului XIX, dar chiar și sate cuprinse, în care au rodit și câmpurile, dar au înflorit livezi și vii, s-au înălțat biserici și școli, iar vlăstarele s-au bucurat de lumina cunoașterii și a învățaturii.

Gândul unei asemenea întemeieri a încolțit, apoi a prins rădăcini adânci și în mintea lui Gheorghe Median care, chivernisându-și avutul și sporul acestuia de pe urma gospodării turmelor, cumpănindu-și, bineînțeles, priceperea și șansele, face în 1922, la 36 de ani, primul pas spre dobândirea pământului pe care să-și împlinească gândul – o fermă cum poate văzuse el în peregrinările sale păstorești, să sfințească locul cu roade bogate și bunăstare, dar să-i fie și sprijin în creșterea și înmulțirea turmelor, prin tot ceea ce veșnic iscoditoare minte a omului crease, până în acei ani, mai bun și mai de folos.

Astfel, la Pecineaga, în Dobrogea, la câțiva kilometri de Mangalia, cumpără 147 de hectare de pământ arabil în 1922, cărora peste câțiva ani, în 1930, le adaugă alte 186 de hectare, tot în Pecineaga și 5 hectare la Albești, comună aflată în apropierea amintitelor proprietăți.

Cumpărarea pământurilor în două tranșe cu suprafețe, relativ, nu foarte mari pentru România dintre cele două războaie mondiale, dar suficient de mari pentru a ne trimite la gândul strategiei care alimenta voința și hotărârea lui Gheorghe Median, ne confruntă cu personalitatea puternică a acestuia, plină de determinare și meticuloasă chibzuință, de fapt, a unui tânăr, atât de armonios și corect format la o excepțională școală a vieții. Modelele din preajmă, mentorii începuturilor sale, au susținut, o incontestabilă și mereu vie inteligență, neliniștită de miracolul creației și împlinirilor.

Cineva dintre săcelenii foarte apropiați sufletului meu mi-a povestit, în una dintre convorbiri că Neculai Aldea, care, așa cum am amintit, i-a fost mentor, prieten apropiat și tovarăș în ale oieritului lui Gheorghe Median, își amintea de dăruirea acestuia față de îndatoririle păstorești, dar că aceasta la rândul său era susținută și de norocul ce-l însoțea, devenit proverbial printre cei ce l-au cunoscut din anii

continuare

adolescenței și tinereții. Toate îi mergeau din plin. Oițele lui nu boleau, ci doar se înmulțeau, iar dacă oaia făta gemeni, aceea neapărat trebuia să fie a lui Gheorghe Median, iar, mai târziu, când bătea palma pentru o vânzare de oi câștigul neapărat trebuia să fie de partea lui, ba chiar i se dusesse vestea, când începuse să-și gospodărească pământurile la Pecineaga, că și pe secetă cumplită ploile nu-i ocoleau pământurile și semănăturile. Am ascultat cu luare aminte această poveste și nu m-am minunat prea tare, deoarece nu odată în viață mi-a fost dat să întâlnesc asemenea oameni care știau spori binecuvântatul dar al lui Dumnezeu, pogorât, într-un fel sau altul, asupra fiecăruia dintre noi. Important este să ne urmăm harul, crezând în el și p u t e r e a Ocrotitorului.

Cei opt ani care au trecut de la cumpărarea primului lot în 1922 și a celui de al doilea în 1930 au însemnat, pesemne, reușita pasului dintâi, dar și experiența ce și-a spus cuvântul și i-a impus așezarea lucrurilor după toate regulile unei gospodării moderne.

Gândul aducerii oilor de la Ianca la Pecineaga pune problema construirii de saivane, țarcuri, încăperi pentru prelucrarea laptelui și păstrarea produselor, depozitarea lânii fără să mai vorbim de porumbare, pătule, hambare.

În 1932 întreaga gospodărie a Medianilor se mută la Pecineaga, unde, între timp, s-a făcut captarea unei surse bogate de apă prin săparea unei fântâni la peste 60 m și construirea unui bazin de 10.000 de litri.

Se pune problema construirii unei case de locuit, pe măsura familiei pe care Dumnezeu a binecuvântat-o cu 9 copii, toți cu dragoste de carte, pe care, Gheorghe Median știa că nu-i va putea școli doar la Pecineaga și pentru viitorul cărora trebuia să găsească soluția gimnazială și liceală la Constanța, drept care cumpără o casă la Constanța, transformând-o în „internat” pentru copiii ce-și urmau aici clasele liceale.

A doua parte a anilor 30 impune modificări majore în viața fermei, adică apelul la tehnica agricolă modernă, la utilaje, electricitate, mașini agricole – tractor, pluguri, semănători, batoză, cositoare, sporirea numărului de animale de tracțiune, a atelajelor, dar și preocuparea pentru

valorificarea tuturor produselor agricole și animaliere.

Construcțiile destinate adăpostirii oilor, magaziiile pentru cereale, cășăria se construiesc din piatră, se acoperă cu țiglă, sunt plantate culturi de salcâm, destinate stupinei și producției de miere, colectată și prelucrată cu ajutorul unor separatoare speciale, livadă cu piersici și caiși, aproape un hectar de vie.

În 1938 ferma Gheorghe Median de la Pecineaga avea înfățișarea unei prospere și complexe alcătuirii agricole, dotată cu toate cele necesare pentru prima fază a unei deveniri

ce se anunța mai mult decât spectaculoasă. Produsele ei erau valorificate și căutate de beneficiari stabili, care cunoșteau seriozitatea și credibilitatea de care se bucura un proprietar și întreprinzător atât de prestigios cum era talentatul econom de oi, agricultor, dar și iubitorul, devotatul părinte, acum cap al

Familia MEDIAN - 1940

Aldea Vorlica, Aliza Maria, Median Nicolae, Median Ionan, Median Valeriu, Median Vasile, Median Maria, Median Gh. Gheorghe, Aldea Pecineaga, Aldea Ana, Median Susana (Co), Median Susana, Median I. Gheorghe

Familia Median în 1940

unei familii ce număra 9 copii, crescuți și educați în spiritul celor mai bune tradiții morale ale mocanilor săceleni.

La Pecineaga se înfăptuise și continua să-și arate roadele minunea. În mijlocul câmpiei sud-dobrogene a apărut o așezare modernă, un model curajos și viguros, care urma să-și spună hotărât cuvântul în toată economia agrară a zonei, în sensul cuprinderii și punerii în valoare a tuturor disponibilităților și darurilor acestui pământ, ce-și aștepta din toate timpurile mintea și hărnicia unui om care să-l transforme într-un adevărat corn al abundenței.

Evenimentele din vara și toamna anului 1940, cedarea Basarabiei și Bucovinei de nord și apoi nefasta trunchiere a Transilvaniei, urmată de înstrăinarea Cadrilaterului, au furat liniștea oamenilor, aruncându-le în suflutele turbureala îngrijorării pentru ziua de mâine, pentru viața și avutul lor, amenințate de zăngănitul armelor, tot mai puternic auzit în vestul Europei, dar și în imediata vecinătate a României.

Primele semne ale cumplitei amenințări au venit odată cu valul refugiaților din Cadrilater, pe care familia Median i-a adăpostit și ajutat să-și întemeieze noile rosturi, dar și de mobilizarea fiilor mai mari, Ion și apoi Gheorghe, care ajunseseră la vârsta stagiului militar.

continuare in pag. urm.

continuare

Viața fermei, în ciuda evenimentelor ce se precipitau, și-a urmat cursul ascendent, adăugând celor aproape 350 de ha ale familiei și lucrarea în arendă a altor aproape 500 de hectare, însoțită de permanente lucrări de amenajări și modernizări, construcții de depozite, saivane, aducțiuni de apă.

Intrarea României în război sporește neliniștea și îngrijorările, iar amărăciunea și necazurile nu i-au ocolit nici pe Medieni. În 1942 fiul cel mare, Ion, cade prizonier în Rusia și vreme îndelungată nu s-a știut aproape nimic de soarta lui. Se va înapoia acasă abia în 1948 în atmosfera tensionată a aceluia an, când amenințarea naționalizării, confiscării pământului și averilor devenise cumplită, de nesuportat.

În anii războiului, îndeosebi în prima parte, fermei i-au fost repartizați pentru lucru prizonieri ruși, din lagărele constituite pe teritoriul României. Gheorghe și Susana Median, vorbitori de limba rusă, deprinsă în copilăria lor basarabeană, s-au purtat cu omenie și înțelegere față de nefericiții ce-și împlineau destinul departe de cei dragi, apăsăți de dorul și îndoiala asupra sorții lor. Se gândeau de bună seamă și la soarta lui Ion, căruia i-a fost dat să îndure șase ani vicisitudinile condiției de prizonier în anii cumpliți de după 1945 într-o țară trecută prin foc și sabie.

Cel de al doilea dintre fiii lui Gheorghe Median în ordinea vârstei, Gheorghe (Gică), și-a îndeplinit și el cu cinste și demnitate datoria de ostaș participând la luptele pentru eliberarea Transilvaniei, fiind grav rănit în bătălia de la Oarba de Mureș. Dumnezeu l-a ajutat să supraviețuiască și să-și întemeieze o familie care cinstește și astăzi tradițiile neamului Medienilor.

Anii imediat următori războiului, purtători ai amenințării comunismului, vânturau ideile nefaste ale colectivizării și încriminării proprietății, expresie a unei ignoranțe agresive, greu de stăvilit în atmosfera cețoasă a acelor vremuri.

Ieșiseră la suprafață vrajbe vechi, invidii, gânduri nămolose, gata să înăbușe, fără prea multă cumpănire, strădaniile de mai bine ale celor aplecați cu chibzuință asupra vieții și rosturilor ei.

N-au scăpat nici Medienii de clocotul avan, strunit de forțele negre ale învrăjbirii, în numele unei fariseice dreptăți și egalități între oameni. Trebuiau loviți cei avuți, fără să se țină seamă de drumul și treptele urcate pe povârnișul, câteodată, drum al dobândirii avuției. Se vorbea de o nouă așezare a vieții, „inundată” de fericire, dar, nimeni dintre „apostolii” aceluia drum spre fericire nu-i știau pașii, considerând că nimicirea, spulberarea unei alcătuirii prospere, roditoare de bine este un act pozitiv, capabil să îndeplinească un ideal confuz, lipsit de un elementar contur.

S-au comis în acei ani greșeli de neiertat, s-au măcinat și decimat oameni de o mare forță morală, creatori autentici de bine, frumos și prosperitate, deopotrivă gânditori

și ziditori de bine iar printre aceștia s-a aflat din nefericire și înțeleptul Gheorghe I. Median, puiul de mocan săcelean, care de la 12 ani și-a creat o fabuloasă traiectorie a vieții împlinită în minunea fermei de la Pecineaga.

În martie 1949, în febra nesăbuiței propagandistice a încopirii primelor gospodării colective, familia lui Gheorghe Median este strămutată la Satulung, iar întreaga avere, reprezentată de ferma de la Pecineaga, cu totalitatea inventarului imobil și mobil, confiscată. Îi este confiscată de asemenea casa din Constanța, în care locuiau copiii, aflați aici la studiile liceale, ca și turmele de oi din balta Ialomiței.

Actul de-a dreptul barbar, săvârșit atunci nu-și va putea afla nicidecum, într-o istorie onestă, o justificare sau vreo acoperire decât în răbufnirea instinctuală, proprie aceluia primitivism extrem.

Ca și când nejustificata și agresiva expropriere nu ar fi fost îndeajuns de dură în expresia ei antiumană, ani îndelungați membrilor familiei Median li s-a interzis accesul în Pecineaga, nicidecum stabilirea pe aceste meleaguri, pe care prin munca și stăruința lor le-au transformat în câmpuri și livezi roditoare.

În ciuda intemperiilor care s-au abătut atât de nemilos asupra familiei lui Gheorghe Median, trunchiul ei puternic și-a regăsit proverbiala forță și vitalitate, renăscând din propria cenușă, creând 8 familii temeinice (Valeriu moare în 1950 în urma unei banale și nefaste operații de apendicită), ai căror urmași, tineri, cu temeinice studii universitare, onorează cu demnitate numele de înalt prestigiu al bunicului lor.

Mi-aș dori ca această succintă evocare a unei existențe deloc comune, dar reprezentative pentru comunitatea mocanilor săceleeni să ofere prilej de meditație tinerilor aflați în pragul marilor și capitalelor decizii ale vieții, rugându-i să accepte ideea posibilității întruchipării tuturor idealurilor, concepute sub semnul lucidității și responsabilității, care, odinioară, nu le erau străine adolescenților și chiar celor aflați la porțile ei.

Pilda lui Gheorghe Median și a soției sale Susana, născută Scheau, iubirea lor, consfințită de frumusețea morală a unei familii numeroase, adevărat simbol al armoniei și bune înțelegeri, se pot întrupa în cel mai temeinic reper, pentru cei ce și-au făcut din aflarea drumului spre fericire o problemă existențială.

Cum, altfel, s-ar putea explica neclintirea lor în confruntarea cu loviturile neomenești ale destinului!?

Pe de altă parte, poate că astăzi, mai mult ca oricând, ar trebui să ne aplecăm asupra a ceea ce reprezintă meleagul binecuvântat al României, generos și primitor, **mereu în așteptarea fiilor și fiicelor sale, care, prin muncă, pricepere și stăruință, să cinstească darul lăsat nouă de Dumnezeu în marea sa iubire de oameni și chiar de români.**

Prof. dr. Dimitrie Cazacu

FILE DIN TRECUTUL GLORIOS AL SĂCELELOR (II)

Vie și înaltă recunoștință
inaintașilor săceleni !

În numărul anterior al revistei noastre am avut posibilitatea să cunoaștem unele realizări ale săcelenilor din perioada ce a urmat Marii Uniri, unirea tuturor românilor.

Preluarea puterii locale și zonale de către autoritățile române, patriotismul, elanul și dorința de afirmare ale tinerilor, toate aceste considerente au condus la obținerea unor rezultate remarcabile în domeniile socio-cultural, financiar și sportivcare, cu timpul, au creat faima așezării în care ne-am născut și tăim.

Sănătatea, învățământul, mijloacele de pătrundere a culturii în rândul maselor, prin distribuirea de carte, în cadrul "caselor de cetire", manifestările cultural-artistice, precum și actul de constituire și activitate a Asociației Cultural-Sportive "Izvorul", atunci, la începutul deceniului 3 al secolului trecut, toate aceste realizări au înscris Săcelele în rândul așezărilor rurale (pe atunci) cu rezultate demne de competiția acelor vremuri.

Reținem, de asemenea, faptul că, în pas cu realizările socio-cultural-sportive aici, la Săcele, în perioada anilor 1925-1926, s-a înregistrat o performanță pentru acele vremuri prin înființarea unei instituții de credit, având la bază principiul cooperatiste ce-și propuneau acordarea de credite în primul rând mocanilor și agricultorilor din zonă. "Banca Săceleană" și-a demonstrat pe deplin menirea și scopul propus cu atât mai mult cu cât știm că în perioada anilor 1930-1932 întreaga economie mondială a străbătut o puternică criză.

Facem mențiunea că inițiatorii și fruntașii acțiunilor cu caracter economico-financiar (și nu numai) au fost profesorii universitari Victor Jinga și Gheorghe Dragoș, săceleni neaoș, personalități care, în timp, au reprezentat Săcelele la nivel național.

Femeile săcelene au reprezentat dintotdeauna un exemplu în familie și societate. Ele au participat efectiv la acțiunile menite să creeze un climat de educație și cultură, de civilizație și prosperitate aici la Săcele. Prin natura profesiei pe care a avut-o soțul -oier- soția era chemată să rezolve multiplele probleme din gospodărie, dar și multe altele legate de conviețuirea în comunitate. Urmărind panoplia realizărilor socio-culturale din Săcele, femeile mocance au considerat necesar să se organizeze.

Astfel, în anul 1937, se constituie Reuniunea Femeilor Române din Săcele - Brașov. Din statutul RFR din Săcele desprindem următoarele scopuri propuse :

- Asistență socială prin ajutorarea femeilor sărace din Săcele.
- Crearea de ateliere pentru perfecționarea absolvenților școlilor profesionale.
- Distribuirea lucrului la domiciliu și valorificarea lui.
- Ajutorarea eievelor lipsite de mijloace materiale pentru trimiterea lor la cursuri speciale.
- Asocierea reuniunii la Uniunea Femeilor Române.

Pentru aducerea la îndeplinire a celor de mai sus, este ales un comitet format din 17 persoane (sunt nominalizate persoane din cele 4 comune). Acestea sunt : V. Zărnescu (Baciu), M. Oancea (Cernatu), M. Boeru (Cernatu), A. Găvrus (Cernatu), A. Comșa (Satulung), I. Teodosiu (Satulung), E. Butu (Satulung), A. Jinga (Satulung), E. Medianu (Satulung), M. Popovici (Satulung), S. Aldea (Satulung), V. Leucă (Satulung), V. Moldovan (Satulung), O. Popovici (Satulung). Președinte este numită d-na M. Iarca, iar vicepreședinte I. Teodosiu și V. Leucă. Casier devine A. Comșa, secretar O. Popovici, supleanți A. Băncilă, N. Pană, N. Șeitan, V. Munteanu și P. Dragoș. Consilieri au fost dr. V. Jinga, I. Rusu Tibreanu și preot Zenovie Popovici.

Pentru a se cunoaște principalele realizări din Săcele și pentru a se păstra o strânsă legătură cu toți săcelenii răspândiți în țară și peste hotare, s-a considerat oportună înființarea unui organ de presă care, la început, s-a numit "Viața Săceleană" iar, mai apoi, a căpătat numele de "Plaiuri Săcelene".

Demararea acțiunilor de apariție a unei reviste care să oglindească viața Săcelilor, s-a făcut în anul 1930 și a avut ca protagoniști pe : Ion Ghelase, D. Lepedeanu, R. Cărnă și I. Butu, redactor AL. Stroe Militaru, iar administrator Ionel Despan. Colaboratori ai revistei au fost, în primul rând preoții din cele patru sate, dar și tineretul. Materialele publicate au avut, de la început, un conținut diversificat.

Din cuprinsul numerelor 3-4 desprindem : N. Verzea - "Învierea Domnului", Dr. V. Jinga - "Săcelele în trecut apropiat, astăzi și în viitor" (vor apare mai multe episoade), I. Ghelase - "Emigrațiunea mocanilor în Dobrogea", Ionel Despan - "Să iubim natura" și "Sărbătoarea unui fiu al Săcelilor", D. Lepedeanu - "Tendințe de evoluție socio-economică a Săcelilor". La rubrica "Ecouri" apar materialele "Monumentul eroilor săceleni, opera sculptorului Mățăoanu, este ridicat în piața Cernatu" și "Instalarea tânărului preot Silvestru Garcea la parohia din Cernatu".

Numărul 5-6, anul 1931, este un număr festiv închinat eroilor săceleni. Articolul "Ziua eroilor, semn al jertfelor milenare" este semnat de P.F. Miron, Patriarhul României de atunci. Din conținutul articolului desprindem : "Tot astfel, în această zi gândul nostru se îndreaptă cu cinste și pietate către cei 300 de eroi săceleni căzuți pentru integritatea țării în hotarele sale firești. Dumnezeu să binecuvânteze jertfa eroilor săceleni cât și opera urmașilor lor."

Părintele Zenovie Popovici ne oferă articolul "Închinare eroilor români săceleni", articol ce se încheie astfel :

"Eroi dormiți în pace
În tainicul pământ
Oriunde ați fi o țară
Vă plânge la mormânt."

Paul A. Pantazi, cel dintâi ofițer care a murit moarte de erou în

continuare în pag. urm.

C O N T I N U T	
N. Verzea	Învierea Domnului
P. Cioba	În trecut apropiat
C. Ghelase	Emigrațiunea mocanilor în Dobrogea
D. Lepedeanu	Să iubim natura
M. Băncilă	Ecouri
G. Cărnă	Sărbătoarea unui fiu al Săcelilor
AL. Stroe-Militaru	Monumentul eroilor săceleni, opera sculptorului Mățăoanu, este ridicat în piața Cernatu

Anul III

Mai 1932

No. 4.

continuare

sfântul război al Unirii, a fost săcelean și este evocat de poetul I.U. Soricu.

Ing. Ghe. Brânduș semnează articolul "Eroilor săceleli", iar prof. I. Ghelase pe cel intitulat "Eroii săceleli".

În numărul 7-8 al revistei "Viața Săceleană" găsim discursul ținut de Dr. George Moroianu, deputat și rector al Academiei Comerciale Cluj, cu ocazia dezvelirii monumentului închinat eroilor săceleli. Articolul "Închinare" (versuri), în cinstea eroilor săceleli este semnat de I.U. Soricu.

În numărul 9-12 al revistei se face referire la relațiile acesteia cu alte publicații din țară. Astfel, aflăm că s-au primit la redacție publicații ca: "Scrisul nostru", "Tribuna cooperăției ardeleni", "Școala și familia", "Căminul", "Lumina", "Făt-Frumos", "Ardealul", "Conștiința Națională", "Analele Banatului", "Buletinul Cultural", "Drumul Vremii", "Scrisul Nostru", "Lumina Poporului". Tot în acest număr apar ca membrii de onoare nume ca IPS Pimen, Mitropolit al Moldovei, prof. univ. Alexandru Lapedatu, prof. univ. George Moroianu, rector al Academiei Comerciale Cluj, Dr. Voicu Nițescu, fost ministru. Prof. Ionel Taraș semnează articolul "Revista Săceleană" iar prof. univ. dr. Victor Jinga scrie articolul "Satul meu, satul părinților mei".

O preocupare și am putea afirma chiar o notă dominantă a gazetei a fost aceea de a păstra o strânsă legătură cu săcelelii răspândiți în țară. În acest scop s-au căutat colaboratori care aveau menirea de a răspândi materialele publicate. Dintre acești colaboratori îi amintim pe I. Filip (Câmpina), Iordache Ciobanu (Ploiești), I. Codreanu (Buzău), G. Beșleagă (Constanța), D. Ghelase (Brăila), I. Munteanu (Galați) și alții.

Restructurarea materialelor publicate s-a realizat în cadrul cronicilor literare, economice, sportive, culturale și cronica mărunță. La fiecare compartiment găsim responsabili și colaboratori. Meritul acestei organizări le revine în principal lui Victor Tudoran și colaboratorilor apropiați ca I. Păltănea, I. Crisbășan, frații Moisiu, I. Despan, V. Teșan, Gigi Deleanu, I. Pandrea, G. Carpin, I. Butu, G. Păltănea și alții.

Am subliniat în conținutul materialului că preoții din Săcele au colaborat cu revista prin materialele publicate. Astfel, părintele Șerbu scrie articolul "Gânduri bune", părintele Daniel Purcăroiu articolul "Înălțarea", iar părintele Silvestru Garcea semnează articolul despre frații Bunescu, mari comercianți și binefăcători ai bisericii din Turcheș.

Prof. Vasile Băncilă contribuie cu articolul "Lucian Blaga și regiunea Săcelelor", iar dr. Voicu Nițescu scrie articolul "Viitorul Săcelelor- studiu din punct de vedere economic și românesc". Prof. Maria Giuglea, directorul liceului "Regina Maria" din Cluj, participă cu articolul "Chipuri de femei săcelele".

Punerea pietrei de temelie a casei de odihnă a liceului "Ghe. Șincai" din București, la care au fost prezenți Dr. Angelescu, Ministrul Instrucțiunii Publice, D. Mociornița, mare industriaș, numeroși oficiali din Brașov și București și, desigur, profesorul Nicolae Colceag, a constituit un eveniment de seamă al Săcelelii anului 1934.

În articolul "Poetul Nicolae Nicolescu" de V.I. Critu se consemnează versurile scrise pe fațada peșterii de la Dâmbovicioara: "Peșteră posomorâtă / Mare, umedă, tăcută / Ai fi bună-n București / Ca să servi de pușcărie / Hoților care sfășie / Pieptul Țării Românești".

Un număr festiv, închinat lui Al. I. Lapedatu, ministrul cultelor, profesor universitar și președintele Academiei, apare în anul 1935. Ca sprijinitori ai revistei sunt consemnați prof. N. Colceag, Dr. N. G. V. Gologan, care scrie o serie de articole, printre care "Mocanii săceleli, element admirabil de unitate și expansiune națională". De asemenea, în rândul sprijinitorilor sunt trecuți notarii din Satulung - Traian Butu, N. Cădea și Camil Mihăilă.

Nu putem încheia acest material fără a consemna participarea efectivă și de substanță în cadrul vieții socio-culturale de la Săcele, în perioada interbelică, a prof. dr. George Moroianu, prof. dr. Victor Jinga și prof. dr. Ghe. Dragoș.

Desigur, nu putem face o amplă analiză a materialelor din revistă în perioada deceniului IV (1930-1940) ci doar să aruncăm o privire de ansamblu din care să desprindem faptul că la acea oră materialele apărute au cuprins întreaga viață în ascensiune a Săcelelii, cu prioritate tradiția, cultul față de eroi și străbuni, dezvoltarea socio-culturală și prefigurarea societății săcelele de perspectivă.

Articolele, semnate și de personalități ale vremii, au subliniat faptul că la Săcele a existat un suflet nou de renaștere națională, de progres, de cultură și civilizație. Prin tot ce s-a realizat atunci, în perioada interbelică, s-au pus bazele unei adevărate revoluții socio-culturale, fapt pentru care noi, beneficiarii, aducem prinosul recunoștinței și îi omagiem pe cei care au reprezentat modele de dăruire și participare.

Se cuvine să păstrăm cu sfințenie identitatea acestei așezări și să pășim cu demnitate și încredere pe drumul trasat de înaintași.

Prof. Victor Carpin
Președinte de onoare ACS "Izvorul"

LA PORȚILE AMINTIRILOR - "ULIȚA UNIRII" (II)

Am reluat într-o după-amiază călduroasă de vară drumul printre amintiri pe strada Unirii din Satulung.

Stăm în fața "salonului" Median, pregătindu-ne să rememorăm locul și oamenii lui. Domină la "salon" tața Lina Median, o femeie înaltă, bună negustoreasă și pasionată cititoare. Provenea din familia Sassu, fruntea săceleliilor. Avea "boltă" cu mărunțișuri, dar era, mai ales proprietara salonului unde se făceau nunți și petreceri. A avut doi copii, Lenuța și Traian. Casa este locuită acum de nepotul Gigi Median cu soția Rodica și fiul lor Alexandru.

Alături stătea familia Pocioruș. Tanti Dina era soră cu Maria Măsar, "Chiorița", care venea în fiecare săptămână la sora ei cu căruța plină de stofe. Copiii se adunau la căruță, admirând frumusețea stofelor. Cei care își recunoșteau stofa țesută în casă se laudau cu frumusețea ei. În casă locuiește fiica, Aurora Ionescu, cu familia ei.

Urma nenea Alexe Beșleagă, mocan dintr-o familie foarte veche din Săcele. Această familie este atestată încă din a doua jumătate a secolului al XVI-lea. Nenea Alexe și tanti Lenuța au avut pământ și oi în Basarabia. După 1944, s-au retras în casa părintească. Erau gospodari

pricepuți, oameni veseli, plăcuți. Au avut două fete, Mary, căsătorită cu Radu Bratosin și Emilia, doctor la București. Au crescut cei trei nepoți, Valy, Magda și Duțu, rămași de la fratele decedat. I-au așezat pe toți trei la rosturile lor. În casă locuiește familia C. Posedaru.

Peste drum locuia un alt mocan, Vasile Costea, care stăpânea oi, cai și pământ. A avut trei băieți, Ion, Vasile și Radu și o fată, Lenuța. Trăiesc trei dintre ei, Vasile, Radu și Lenuța. Casa veche este nelocuită. Ultima descendentă a familiei Ciută le era cea mai apropiată vecină. Era o femeie cultivată, cânta la mai multe instrumente muzicale, a avut una dintre cele mai mari biblioteci personale din Săcele. Casa a moștenit-o familia Popovici.

Tața Țica Pomană locuia peste drum. Era o văduvă săracă, dar deosebit de curată și plăcută. Avea un singur băiat, Nelu, care cânta la acordeon la nunți și petreceri. Casa a fost demolată și în locul ei s-a construit una nouă.

Urma familia Bodeanu. Tanti Marioara se trăgea din familia Taraș-Aldea. Urmașii s-au mutat și casa este locuită de o familie stabilită în Săcele.

continuare in pag. urm.

continuare

Peste drum, locuia familia Trandaburu, fost învățător înstărit, proprietar de oi și pământ în Dobrogea. A avut o singură fiică, măritată la Constanța. Casa este locuită de familia Brânzea.

Vecinul lor, Nicu Ghia, este din familia Petru Ghia, din Parohia de sus. A plecat în Dobrogea și s-a căsătorit cu Aneta Munteanu din Runcu (Dobrogea). S-a ocupat de creșterea oilor și a cailor. În 1946 s-au întors în Săcele, stabilindu-se pe strada Unirii. A practicat un timp cărăușia și apoi a lucrat la CAP. Familia Ghia a avut trei fete, Maria, Eugenia și Constanța. Pe locul casei vechi, fiica Eugenia cu soțul Emil Teșileanu au ridicat o casă nouă.

Familia Kope-Csiri Ștefan a construit în spatele casei părințești o casă nouă. Locuiește în această casă și în prezent. Au două fete, Magda, profesoară de limba română la Sf. Gheorghe, și Sary, medic la Rupea.

Pe colțul ulicioarei locuiau Aldeștii, proprietarii unui magazin de unelte agricole. Pe frontispiciul casei era scris " Radu Aldea ". Casa a cumpărat-o familia Ghe. Coltofeanu și aparține fiicei Anca.

Urma familia Iamandi. Tanti Anicuța era soră cu Marioara Popa. În familie erau patru copii, dintre care sunt în viață fetele Margareta și Adina.

Peste drum, familia Stroe. Marițica era sora mai mare a lui Alexe Beșleagă. Tața Marițica făcea cea mai bună dulceață de fragi. Cine știe ce secret avea? A avut patru fete care s-au stabilit la București.

Familia Olaru avea trei fete și doi băieți. Vuța Colesnic, cea mai mică, a moștenit casa și a lăsat-o fiicei sale Mia, stabilită în Germania.

În șir, casele Păsăreștilor: Ghiță, cărciumar, Nae și Ștefan, oieri. Familia lui Ghiță Pasăre, căsătorit cu Marioara Olaru, s-a stins. Cea mai numeroasă familie Pasăre a fost a lui Nae, căsătorit cu Cuța Costea de pe Valea Largă. Tața Cuța a trăit aproape 100 de ani și spunea mereu că se bucură de dragostea copiilor. Casa este locuită de fiica cea mică, Gica, cu soțul ei, Ștefan Pasăre, căsătorit cu Ana Median, a avut patru copii: Oara, Gela, Ștefan și Tita. În casă locuiește fiica cea mică, Tita cu soțul Vasile Filip și familia fiului lor, Dorin.

Vis-à-vis, familia Median, intelectuali bogați. Dintre ei amintim pe profesorul Median și nepotul Ion Bujilă.

Urma familia Florescu. Au avut o fiică, Marioara. Casa aparține nepoatei Liliana Toth.

Pe locul unde este casa familiei Vasile Mircioiu, locuia un tâmplar, nenea Gheorghe. Era singur și repara mobilă sau făcea ghiozdane de lemn școlarii.

Peste drum, era familia Mircioiu, o familie numeroasă. Titi, moștenitorul casei părințești, mi-a fost coleg la grădiniță și la școala primară.

Vis-a-vis locuia familia Sulică. Soția era din neamul Muntenilor. Au avut trei fete: Lenuța, Viorica și Oița. Viorica mi-a fost colegă la grădiniță și a rămas una dintre cele mai bune prietene. Strămoșul familiei Munteanu, Neagoe, era din Târlungeni. S-a căsătorit cu Maria Jugănar și s-a stabilit la socrii. Casa familiei Munteanu datează din 1870. Data este scrisă pe grinda din " casa a mare ". Neagoe și Maria Munteanu au avut trei băieți: Ion, Nicolae și Neagoe. Acesta din urmă a moștenit casa părințească. S-a căsătorit cu Maria Crăciun din Piatra Neamț. În prezent, locuiesc în casă cei doi copii, Mariana și Valentin, cu familiile lor.

În colț, pe vâlcea, locuia într-o casă modestă o văduvă cu fiul ei. Băiatul cânta la acordeon.

Familia Aricescu face trecerea în Parohia de sus. În familie au fost doi copii: Florica și Vasile. Florica a moștenit casa părințească.

Urmează Șeitanii: nenea Dumitru și tața Marioara. Nenea Dumitru făcea cărăușie, ducea și aducea mocanii de la gară, aducea marfa trimisă de aceștia din Țară. A avut apoi trăsură cu care ducea mirii la căsătorie. În casă a rămas fiica, Mimi Bandi cu fiul ei, Adrian.

Familia Boboc avea oi și pământ în Țară. Tața Ruța era soră cu Median iar soțul, Ion Boboc, era din Măneciu - Ungureni. Ion Boboc a murit în țară și acolo a și fost înmormântat. Tața Ruța a rămas cu cele două fete, Marioara și Anișoara. Casa aparține nepoatei, Georgeta Nechifor și soțului ei, Constantin.

Pe ulița Unirii s-a stabilit în 1950 familia învățătorilor Nicolae și Victoria Dobrin. Au cumpărat casa de la M. Kaflar, proprietarul unui atelier de tricotaie.

Domnul Nicolae Dobrin și doamna Victoria Dobrin se bucurau de stima săcelenilor datorită seriozității cu care au școțit generații de copii. Au avut doi băieți, Victor și Nicolae. Victor a absolvit Politehnica și a trăit mult timp în SUA. A încetat din viață în urmă cu câțiva ani. Nicolae, fiul cel mic, este inginer agronom.

Peste drum, familia Taflan. În linie bărbătească, obârșia familiei trebuie căutată la Mândra-Făgăraș, de unde venea bunicul, Nicolae Taflan, oier. S-a căsătorit cu Maria Comșa și au avut șapte băieți. Șase s-au stabilit în Casimcea - Dobrogea, iar Dumitru a rămas în Săcele, s-a căsătorit cu Maria, din

neamul Aldea, și au avut trei băieți: Ion, Nicolae și Gheorghe. Nicolae Taflan, rămas în casa părințească, s-a căsătorit cu Ilinca și au avut trei copii: Dumitru, Maria și Elena-Sanda. Cei trei copii sunt remarcabili, Dumitru și Maria pictează, iar Sanda scrie poezii și proză. Trăiește în casă soția lui Nicolae Taflan, tața Leana care a împlinit 93 de ani și Sanda.

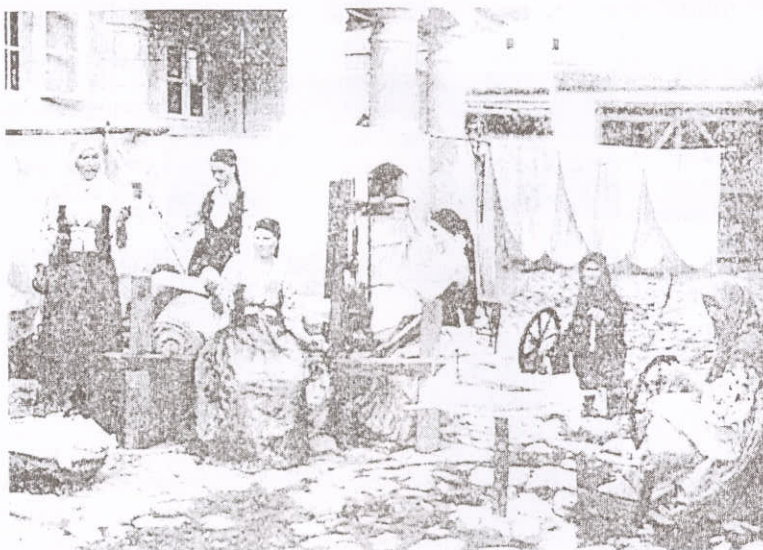
Familia Voinea: nenea Radu și tața Marioara formau o familie de oameni harnici și primitori. Tața Marioara era din familia Ardeleanu, de pe Valea Largă. Au avut patru copii: Ion, Maria, Dumitru și Emilia. Casa a moștenit-o fiica Emilia cu familia ei.

În familia George Ciobanu, tața Chivuța era din familia Pătulea iar soțul ei din Cernatu. George Ciobanu era funcționar la Primăria Brașov și avea o bibliotecă impresionantă. Au avut doi băieți, George și Ion. În casă locuiesc acum Ileana, soția lui George, învățătoare pensionară, cu familia fiului ei, Daniel.

Petre Ciobanu s-a căsătorit cu Maria Iordache. Era crescător de oi și baci la stână. Tața Marioara era negustorească pricepută. Au avut șase copii, trei fete și trei băieți. Ion și Iordache au fost negustori la Ploiești, iar Petre a absolvit Academia Comercială. Dintre fete trăiește Valerica Median.

Casa familiei Șerbu s-a construit după căsătoria preotului Gheorghe cu domnișoara Aneta Vineș, profesoară. Familia Șerbu a fost una dintre cele mai respectabile familii din Săcele pentru omenie și sentimentul prieteniei. Au avut doi băieți, pe Iulian și Adrian. Iulian a absolvit Politehnica iar Adrian a studiat matematica la Iași. Casa a cumpărat-o familia Barbu Teșileanu. Familia Clinciu a fost una dintre cele mai bogate familii din Parohia de sus. Era cunoscută după

continuare in pag. urm.

Curte de mocani pe strada Unirii

continuare

porecla Baldâr, aveau oi, pădure, pământ, lazuri. Au avut mulți copii și fiecare bătrânul le-a cumpărat casă și le-a dat parte de avere. Pe mulți i-a dat la școală, semn că înțelegea mersul vremii și aprecia învățătura. Fiul cel mic, Mitică, a moștenit casa părintească, a demolat-o și a construit una nouă. Locuiește în ea soția lui Mitică cu fiul Sorin.

Familia Posedaru se trage din Bran. Nenea Gheorghe Posedaru s-a căsătorit în Săcele, a avut oi multe și a fost bun gospodar. Nenea Gheorghe a rămas văduv cu mulți copii, dar i-a rânduit pe toți. Casa au moștenit-o doi dintre copii, Mircea și Tita. Au construit în locul casei părințești un duplex în care locuiesc cu familiile lor.

Familia notarului Radu Găvrus era o familie de intelectuali bogăți. Radu Găvrus avea cel mai mare birou notarial din Brașov. A făcut parte din Gărzile Naționale cu profesorul Gheorghe Dragoș în toamna anului 1918. Soția se trăgea din familia Păiș din Baciu. Se numea Aneta și era mare amatoare de poker. Au avut doi băieți, Radu și Dan. Radu a devenit medic și s-a căsătorit cu domnișoara Rodica Butu, iar Dan este inginer. Casa a cumpărat-o Gheorghe Perciog, căsătorit cu verișoara mea, Lenuța Aldea.

Familia Țuțuianu este reprezentată astăzi de Ion Țuțuianu cu soția sa Elena. Țața Marioara, mama lui Ion Țuțuianu, era din familia

Popea. Tatăl provenea din comuna Dunărea (Cernavodă) și se numea Marin. Venise cu oile la Săcele și s-a stabilit aici, definitiv, prin căsătorie. Au avut șapte copii, trei fete și patru băieți. În casa părintească a rămas fiica, Victoria, și, alături, familia Ion Țuțuianu și-a construit casa.

Familia Vineș, părinții doamnei profesor Ana Șerbu, s-a stins. Fiul lor, un distins intelectual, nu a avut copii. Familia avea vechi rădăcini intelectuale.

Ultima casă aparținea familiei Pană. Fusese un timp părăsită pentru că stăpânii se retrăseseră în Dobrogea. Erau oameni foarte bogați și au revenit în Săcele după ce au fost expropriați. În casă locuiește doamna Elena Pană, soția lui Constantin Pană.

Am ajuns la finalul "călătoriei" pe "ulița amintirilor". Cele două biserici care o mărginesc stau mărturie faptului că mocanii săceleeni au deschis larg băierile pungilor cu galbeni, mândrindu-se că din agoniseala muncii lor au ridicat două monumente de arhitectură.

Au cheltuit chibzuit și pentru ridicarea urmașilor prin învățătură, acest lucru fiind dovedit și de numărul mare de intelectuali care s-au ridicat din Săcele.

Aceste rânduri au readus în memoria multora chipuri și nume bine cunoscute, iar atunci când oamenii reînvie în amintirea noastră e semn că au lăsat urme adânci pe unde au trecut.

PS : Pentru cei uitați în periplul nostru îmi cer scuze, de vină fiind timpul necruțător care șterge o parte a amintirilor fiecăruia.

A relatat prof. Georgeta Aldea și a consemnat prof. Elena Bulat

130 DE ANI DE LA CUCERIREA INDEPENDENȚEI NAȚIONALE A ROMÂNIEI 1877 – 2007

S-au împlinit în luna mai a acestui an 130 de ani de la cucerirea independenței de stat a României, unul dintre momentele cruciale ale devenirii noastre naționale. A fost nevoie de un război pentru aceasta, de jertfe de sânge pe câmpiile de luptă, de eroism și vitejie, dar, mai ales, de o concentrare a tuturor resurselor și forțelor acestei națiuni așa cum s-a întâmplat, de altfel, în toate momentele de răscruce ale istoriei noastre. A fost totodată nevoie de apariția unor oameni providențiali, conducători demni și responsabili ai acestei națiuni, care au știut să-și dea mâna pentru împlinirea unuia dintre cele mai dragi visuri ale românilor – independența națională.

Edificatoare în acest sens sunt însemnările Domnitorului de atunci, Carol I, care deși de origine străină, a știut să simtă năzuințele poporului la cărma căruia abia venise.

Situația politică din Peninsula Balcanică devenise în anul 1876 tensionată și, pe alocuri, explozivă datorită reacțiilor și manifestărilor populațiilor creștine împotriva Porții Otomane. Așa cum sesiza Domnitorul Carol I, într-o perioadă în care "noi avem mare trebuință de stabilitate în interior", în Orient se îngrămădeau norii negri ai furtunii politice și sociale. Aceasta purta pe aripile sale revolta antiotomană din Bulgaria, înăbușită de trupele turcești, dar și mișcările naționale din Serbia și Muntenegru. Pe drept cuvânt, conducătorul Principatelor Române se întreba într-o scrisoare adresată tatălui său, Carol-Anton, în 14 / 26 aprilie 1876, dacă Puterile (europene n.n.) mari vor mai fi în stare să împiedice progresarea acestei stări imposibile. "

Și, într-adevăr, Marile Puteri ale Europei, Rusia, Austro-Ungaria și Germania au intervenit pe lângă Înalta Poartă cu un "memorandum" prin care îi solicitau să-și diminueze autoritatea asupra popoarelor din Balcani.

Analizând cu discernământ situația politico-militară creată, Domnitorul Carol I aducea la cunoștința tatălui său punctul de vedere al clasei politice românești și al său personal în aceeași

scrisoare în care spunea : " Europa se teme de rezolvarea chestiunii orientale pentru că în spatele acesteia se prezintă fantoma războiului, fiindcă nici una dintre Marile Puteri nu vrea să lase pe alta ca să câștige vreun succes și influență predominantă în Orient." Este interesant că mediile politice românești erau conștiente de faptul că pericolul pe care Europa încerca să-l evite în acel moment, va renaște peste un timp, cu mai multă putere, însoțit însă și de un fanatism și de o poftă de răzbunare de nedorit. Toate acestea ar fi dus, în analiza lui Carol I, la un război general ale cărui urmări erau greu de prevăzut, dar cu siguranță ar fi condus, dacă nu la prăbușirea Imperiului Otoman, cel puțin la zdruncinarea lui din temelii. "După aceea se vor forma State mai mici care, mai curând sau mai târziu, își vor câștiga puterea lor de viață."

Urmează și alte scrisori ale lui Carol I către tatăl său printre care cea din 15 / 27 iunie 1876 în cuprinsul careia nota : " Războiul nu se mai poate evita și cele mai călduroase urări ale mele însoțesc pe sârbi. Noi căutăm să păstrăm neutralitatea noastră, pe cât timp va fi posibil, însă suntem siliți de a concentra un corp de observație pe Dunăre, în fața frontierei turco – sârbe."

Într-un asemenea moment tensionat al situației din sud-estul Europei, Domnitorul Carol I și guvernul român întreprind o acțiune politico-diplomatică menită să asigure cele mai potrivite măsuri necesare păstrării integrității teritoriale a țării și obținerii independenței absolute a acesteia, demersul întreprins constând într-un memoriu adresat Porții și puterilor garante. În cuprinsul memoriului se enumerau revendicările legitime ale statului român, printre care, la loc de frunte, era "recunoașterea individualității statului român și a numelui său istoric", practic o recunoaștere a independenței sale, obținută pe cale pașnică, evitându-se ceea ce a urmat, adică războiul și confruntarea militară.

Intențiile pașnice ale României nu aveau însă sorți de izbândă într-o criză politică în care nici Rusia, nici Imperiul Otoman nu doreau să soluționeze un conflict vechi și latent al cărui obiect

continuare în pag. urm.

continuare

erau Balcanii.

În acest timp, în România se întreprind acțiuni menite să îmbunătățească structura armatei – în octombrie 1876 comanda supremă a armatei este încredințată Domnitorului Carol I, iar la conducerea ostirii sunt numite cadre militare bine pregătite, capabile să asigure o comandă fermă și competentă. Toate acestea erau justificate de îndoielile Domnitorului asupra situației din Balcani, exprimate într-o nouă scrisoare (10 / 22 octombrie 1876) către tatăl său, Carol – Anton : “ Poziția noastră începe să devină foarte dificilă și nu-mi pot ascunde ideea că mergem spre timpuri foarte serioase, care vor decide asupra viitorului României (...) Acum ne vom descurca singuri (...) Luăm toate măsurile necesare pentru ca la un moment dat să fim gata de luptă : trupele se concentrează cu rezervele lor la cele patru divizii pentru a face manevre.”

Temerile și previziunile lui Carol I sunt confirmate de evenimentele care au urmat. În chiar ziua deschiderii Conferinței reprezentanților puterilor europene (11 decembrie 1876) al cărei scop era determinarea turcilor să acorde libertate popoarelor supuse din Balcani, guvernul otoman a adoptat o constituție nouă care considera țara noastră ca “provincie privilegiată”, categorisire jignitoare care a stârnit indignarea domnitorului, guvernului și opiniei publice. Ministerul de Externe Român a înaintat o notă de protest guvernului otoman și puterilor garante față de încălcările aduse drepturilor legitime ale României.

Insolența conducătorilor turci i-a convins pe români că independența de stat nu se putea obține decât exclusiv pe calea armelor și în acest caz era necesară o orientare politică spre o alianță cu Rusia, forma de exprimare a unei asemenea înțelegeri fiind o convenție între cele două state care s-a semnat la București în 4 aprilie 1877. În baza acestui document, guvernul rus obținea dreptul de a-și trece trupele, spre teatrul de operațiuni al viitorului război, pe teritoriul României.

La 10 aprilie 1877, văzând că nu se poate ajunge la o înțelegere diplomatică cu Înalta Poartă, România va întrerupe relațiile sale diplomatice cu aceasta, iar la 12 aprilie țarul Alexandru al II-lea va lansa un manifest prin care Rusia declara război Turciei.

Acasta trece la represalii asupra statului român și acționează violent, fără o declarație de război, efectuând puternice tiruri de artilerie din cetatea Vidin asupra trupelor române aflate la Calafat, obuzele provocând mari pagube și asupra localităților Giurgiu, Oltenița, Islaz, Bechet și Corabia, până pe 14 mai 1877.

Dorința arzătoare a românilor de a-și cuceri independența națională a fost liantul care a unit în acele momente întreaga populație românească în jurul guvernului și Domnitorului Carol I. Ceea ce a dus la apariția unuia dintre acele momente de grație din istoria noastră națională în care întreaga opinie publică era hotărâtă să facă orice sacrificiu pentru a-și atinge visul.

Armata română a deschis, la rândul ei, focul asupra garnizoanei române din Vidin. Sprijinit puternic de voința națională, Parlamentul adoptă o rezoluție prin care adoptă măsurile luate de guvernul român pentru obținerea independenței,

declară rupte legăturile României cu Poarta și recunoaște starea de război a statului nostru cu Imperiul Otoman.

La 9 mai 1877, Adunarea Deputaților proclamă la București independența absolută a României. Tot atunci, se aprobă proiectul de lege referitor la instituirea ordinului “Steaua României”, cu cinci clase – cavalier, ofițer, comandor, mare ofițer și mare cruce – destinat a se acorda, în mod deosebit, celor care au dovedit săvârșirea unor fapte de natură excepțională pe câmpul de luptă.

Ne întoarcem la însemnările Domnitorului Carol I pentru a surprinde modul în care au primit românii vestea proclamării independenței : “ După tedeum, făcut la Mîtropolie, perechea princiară primește felicitările miniștrilor, ale Casei lor civile și militare. Într-un lung discurs, ministrul-președinte (Ion C. Brătianu n.n.) recapitulează ultimele evenimente și arată entuziasmul cu care România a intrat în noua ei fază de Stat ; întreg poporul român privește cu încredere și iubire către Domnul său, primul soldat și Principe al României libere...”

De aici înainte însă, independența de stat trebuia apărată și cucerită prin proba de foc a războiului care a devenit inevitabil pentru România.

După câteva eșecuri suferite de armata țaristă, la chemarea în ajutor făcută de către Marele Duce Nicolae, la 20 august 1877, armata română, condusă de Carol I, a trecut podul de la Corabia, trecând în sudul Dunării, unde va participa la lupte, consfințind prin grele jertfe de sânge și prin uriașe eforturi militare și umane independența proclamată la 9 mai 1877.

Pus în fața hotărârii de nezdruccinat a lui Carol I de a-și comanda personal trupele, Tarul Alexandru al II-lea i-a încredințat comanda supremă a întregii armate aflate în fața fortificațiilor de la Plevna. Au urmat luptele grele pentru cucerirea redutei Grivița I, impunerarea

Plevnei și capitularea acesteia la 28 noiembrie 1877, înfrângerea armatei otomane comandate de Osman Pașa și luarea, ca prizonier, de către români a generalului turc. Ulterior, s-au purtat lupte încununate de succes la Rahova și Vidin.

În toată campania de la sud de Dunăre, mai bine de jumătate de an, Domnitorul Carol I a fost alături de ostașii săi, a trăit în mijlocul lor, încurajându-i cu propriul exemplu. Ziarul “România Liberă” publica, la 3 septembrie 1877, un articol în care elogia jertfa de sânge a cuceritorilor redutei Grivița I : “ Înscrieți români în cartea nemuririi pe cei morți la Grivița căci acești eroi sunt frați ai noștri, sunt fii ai României. S-au luptat ca niște lei copiii Carpaților (...) au murit ca eroi, au murit jertfindu-se pentru o patrie neatârnată, pentru deșteptarea trecutului glorios al României. “

În semn de recunoștință pentru contribuția determinantă adusă pentru cucerirea independenței naționale, la festivitatea de încoronare, de la 10 mai 1866, Carol I a primit o coroană de oțel, turnată dintr-o parte a unui tun turcesc capturat la cucerirea redutei Grivița I. Coroana de oțel a devenit un simbol național, piesă reprezentativă a patrimoniului cultural românesc, ea fiind expusă la Muzeul Național de Istorie a României din București.

N.R. – La realizarea acestui material s-au folosit date din cotidianul “România Liberă”, 5 mai 2007.

Redacția “Plaiuri Săcelene”

Regele Carol I

PICTORUL MIȘU POPP și opera sa în Săcele - la 180 de ani de la nașterea sa

Pictorul Mișu Popp este unul dintre cei mai reprezentativi și mai prolifici pictori bisericești români din a doua jumătate a sec. al XIX-lea. El a pictat "10 biserici de dincoace și de dincolo de Carpați...și 5 biserici... în București, în colaborare cu Constantin Lecca și Barbu Stănescu" (Corneliu Comănescu, *Pictorul Mișu Popp*, în Revista "Țara Bârsei", Anul IV, martie-aprilie 1932, nr. 2, pag. 119).

S-a născut în orașul de la poalele Tâmppei –Brașov- **la 19 martie 1827** (acum 180 de ani) în familia "pictorului, sculptorului și poleitorului" Ion Popp Moldovan, originar din Galațiul Făgărașului. Mihail, alintat în familie Mișu, mai ales de surori, (vz. Ibidem, pag. 100 și notele 1 și 2), a fost al optulea din cei nouă copii ai *zugravului Ioan Popp Moldovan* și ai *Elenei Ivan*, originară tot din Făgăraș.

Primul și penultimul dintre copiii zugravului Ioan Popp, respectiv Nicolae și Mișu, l-au urmat pe tatăl lor. Nicolae a lucrat multă vreme cu tatăl la Brașov și în Secuime, apoi a lucrat independent și s-a stabilit la Făgăraș. Mișu Popp a crescut în casa părintească de la Brașov ca într-un atelier de pictură, fiind atras de această artă încă de mic copil, dovedind un talent deosebit, care avea să-l consacre mai târziu ca un mare pictor. De la mamă și de la surorile lui mai mari a învățat "primele povești și rugăciuni și a primit cele dintâi cunoștințe de citire" (Ibidem, pag. 105).

Aceste cunoștințe le-a îmbogățit frecventând prima școală românească din Șcheii Brașovului, apoi școala grecească și cea ungurească (catolică) din Brașov. Pe când tânărul Mișu a împlinit vârsta de 15 ani, părinții s-au hotărât să-l dea pe acesta la școala militară grănicerească din Târgul Secuiesc, în speranța că va intra după absolvire în unul din regimentele grănicerești din Năsăud, Orlat sau Caransebeș. După terminarea școlii el revine alături de tatăl și de fratele său Nicolae, hotărât să nu mai părăsească pictura niciodată, în ciuda protestelor ce veneau din partea familiei care-l îndemna să urmeze cariera militară pentru care s-a pregătit.

Progresele făcute de adolescentul Mișu în domeniul picturii, lucrând alături de tatăl său, i-au determinat pe părinți să-l trimită în toamna anului 1845 la Viena, pentru a studia și "a se perfecționa" în ale picturii. După un drum istovitor, de peste două săptămâni, parcurs cu diligența până la Budapesta și apoi cu vaporul până în capitala Austriei, se vede singur în tumultuoasa capitală, schimbând mai multe hoteluri și gazde. Abia în 1846, cu sprijinul unui ofițer român, care făcea parte din garnizoana Vienei (Căpitanul Cerghedi, dispărut mai târziu, în mod misterios, pe când era la Segedin), un vechi prieten al familiei, se înscrie la Academia de arte frumoase "Sf. Ana" din Viena și urmează cursurile **profesorului de pictură Gselhofer** (Ibidem, pag. 108 cf. C-tin Popp "Din viața lui Mișu Popp - Amintiri-", în Rev. Țara Bârsei, Anul IV, mart-apr. 1932, nr.2, pag. 134).

La Viena ajungeau foarte puțini copii de români, doar aceia care proveneau din familii înstărite și cu dare de mână. Așa se face că în vremea aceea erau doar 8-10 studenți români ardeleni. Printre ei se număra și Mișu Popp.

Unul din străneștii pictorului, C-tin Pop – Director la Banca Albina Sibiu- consemnează într-un articol publicat în rev. Țara Bârsei că: "dintre contemporanii săi din școlile înalte din Viena, despre cari vorbea Mișu Popp, îmi reamintesc numai de **Nicolae Popea**, episcopul de mai târziu al Caransebeșului... vicar și apoi arhimandrit la Mitropolia din Sibiu, care vizita în fiecare an, în vacanțe, pe amicul său Mișu Popp la Brașov." (C-tin Popp, *idem*, pag. 134).

Din păcate, Mișu Popp stă numai doi ani la Viena nevoit să-și întrerupă studiile pentru că o scrisoare a părinților săi, îngrijorați de zvonurile care circulau în preajma anului 1848, îl chema să se întoarcă în țară.

Multe din visele lui s-au spulberat datorită frământărilor din 1848, pentru că dorea să călătorească în Italia, Belgia și Țările de Jos pentru a cunoaște și a veni în contact cu lucrările lui Raphael Sanzio, Rembrandt,

Rubens etc. Or, întreruperea studiilor "era echivalentă pentru dânsul cu izgonirea din raiu" (vz. Corneliu Comănescu, *idem*, pag. 109)

Întors acasă, pictează alături de C. Lecca la tâmpla bisericii Sf. Nicolae din Șcheii Brașovului. După terminarea picturii la tâmpla bisericii amintite cei doi se despart, C. Lecca a plecat la București pentru că a primit numirea ca profesor la catedra de desen la colegiul Sf. Sava, iar Mișu Popp a rămas la Brașov alături de familie până în ziua în care a fost înrolat în armata română alăturându-se tinerilor intelectuali români, fiind unul din conducătorii luptei, punând în practică cunoștințele dobândite la școala militară de la Târgul Secuiesc.

Revoluția a fost înăbușită, iar Mișu Popp este nevoit să treacă munții în Țara Românească, fiind hărțuit de autorități. Tânărul revoluționar a pribegit pe la Câmpina, apoi pe la Ploiești. Aici întâlnește pe cumnatul său Ștefan Emilian împreună cu sora pictorului, Catinca. Toți trei trec prin mai multe încercări după care ajung la București.

Ajuns cu bine la București, Mișu Popp îl caută pe C. Lecca, dascălul său de la Brașov, și alături de acesta pictează în anul 1850 "stema Munteniei pe noile steaguri ale oștirii române de pe acea vreme" (Corneliu Comănescu, *Idem*, pag. 113-114). Acestora s-a mai alăturat pictorul Barbu Stănescu din Câmpulung Muscel, formând așa zisul "triumvirat". Cei trei primesc în anul 1852 însărcinarea să picteze bisericile Curtea-Veche, Sf. Gheorghe-Nou, Sf. Ecaterina și capela cimitirului Șerban-Vodă.

Între anii 1855-1860, Mișu Popp pictează singur biserica domnească din Târgu-Jiu și pe cea din Gârbovu.

Faima sa de mare artist s-a răspândit în toate părțile. Sf. Calinic, pe atunci episcop al Râmnicului, ctitorul Schitului Frăsănei, îl însărcinează să picteze biserica schitului, se pare, în anii 1863-1864.

În anul 1863 îl ajută pe C. Lecca la pictarea bisericii Radu-Vodă, iar anul următor pictează biserica Sf. Nicolae din Câmpulung Muscel.

Se întoarce la Brașov și pictează mai multe biserici din jurul orașului, fără a mai părăsi meciagurile natale. Termină pictura bisericii "Sf. Treime" de pe Tocile și pictează bisericile din Satulung (biserica nouă), Araci, Râșnov, Toderița și Tântari (Dumbrăvița de astăzi). În Săcele a mai pictat iconostasul bisericii celei noi din Cernatu.

Biserica cu hramul "**Adormirea Maicii Domnului**" din **Satulung-Săcele** reprezintă cel mai vast complex de pictură "în tehnica ulei" executat de pictorul brașovean, "între anii 1869 și 1873" (Prof. George Moroianu, *O mică întregire la studiile despre Mișu Popp publicate în "Țara Bârsei"*, în Rev. Țara Bârsei, Anul IV, sept-oct., 1932, nr.5 pag. 420), iar după V. Vătășianu, art. cit. "între anii 1870-1874". Datarea prof. George Moroianu este mai plauzibilă. Nu este întâmplător faptul că Mișu Popp își dă la Săcele examenul vieții sale, lăsând posterității "cel mai vast complex de pictură" în ulei, al său. Dar și cea mai frumoasă pictură murală a sa. De ce? Între Mișu Popp și episcopul Nicolae Pope(e)a se crease o mare prietenie. Ei s-au cunoscut la studii în Viena și au rămas prieteni toată viața. Episcopul amintit, originar din Satulung, născut în Hristos chiar în biserica pe care a pictat-o Mișu Popp, în fiecare an, în vacanță, îl vizita "*pe amicul său Mișu Popp la Brașov.*" (C-tin Popp, *idem*, pag. 134). Deci, prin această operă a sa își arăta simpatia și dragostea sa față de episcopul Nicolae Pope(e)a.

Ansamblul de pictură este conceput ca un ciclu de picturi murale, compus din 67 de scene (63 + 4 icoane împărătești). Fiecare scenă este încadrată într-o ramă pictată, astfel că scenele apar distribuite precum tablourile pe pereți. Deși V. Vătășianu afirmă că Mișu Popp a pictat singur biserica din Satulung, totuși prof. G. Moroianu se folosește de o mărturie a preotului Victor Popea care zice că "*Mișu Popp a avut tot timpul lângă el, pe când a pictat biserica din Satulung, pe pictorul italian Airoidi, care l-a ajutat la zugrăvire, dar care n-a făcut decât cadrele, chenarele tablourilor, pe când toate chipurile sfinților le-a*

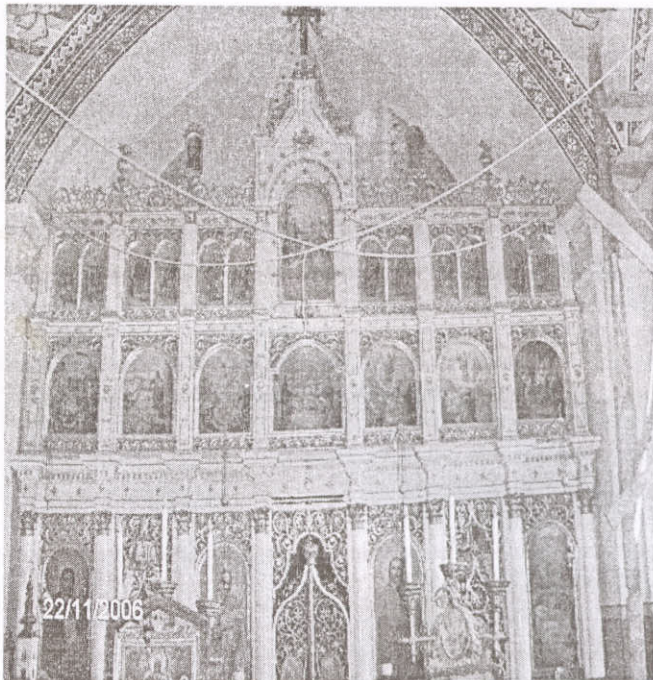
continuare

făcut singur pictorul nostru.” (prof. G. Moroianu, *idem*, pag.421)

Din punct de vedere iconografic, se poate observa clar că Mișu Popp este influențat de iconografia occidentală, introducând un stil nou în iconografie, înstrăinându-se de tradiția răsăriteană, deși a cunoscut-o. Studiind la Viena, Mișu Popp s-a lăsat influențat de Apus. Cel mai mult Mișu Popp s-a inspirat după desenele lui Gustave Dore, Rubens și alți pictori apuseni. Însă nu s-a întâmplat lucrul acesta în ceea ce privește culoarea. În acest sens este cu totul original, dominând verdele gălbui (verdele crud), costumele sunt verzi. Cerul este de un albastru palid (ceruleum). Întâlnim roșu și albastru la costume și mai rar ocru-galben. De fapt aceste culori roșu, albastru, verdele crud și ocru galben, acesta din urmă mai puțin, sunt dominante în pictura lui Mișu Popp. Verdele crud folosit în icoane îl face ușor de recunoscut pe pictor.

Se mai poate observa, e adevărat nu ușor, în scenele “Răstignirea” și “Prinderea lui Iisus”, că cei care l-au pironit pe Hristos și cei care l-au prins, dar și Sfântul Apostol Petru, atunci când a scos sabia ca să-și apere Învățătorul, au gurile mutilate, dând impresia că peretele a fost lovit și apoi s-a intervenit. Dar pictorul folosește acest lucru intenționat tocmai pentru a sugera ideea că prigonitorii în acele momente sunt lipsiți de judecată, de cuvânt, pierzând calitatea de “om”. Omul are față pentru că este creat după “chipul lui Dumnezeu”.

În Săcele, Mișu Popp a mai pictat iconostasul bisericii din Cernatu și icoana Învierii. Nu se știe când a pictat iconostasul. Cel mai probabil după terminarea picturii bisericii din Satulung. Icoanele de pe

iconostas s-au pictat în atelierul propriu de la Brașov, cel mai probabil, după 1866. Nu s-a găsit nici o dată. Pe dosul unora dintre icoane apar numele donatorilor: “Icoanele Împărătești s-au făcut cu spesele...” sau “s-a făcut cu spesele...”, fără ca autorul să se semneze.

Iconostasul este foarte frumos. Nu se cunoaște autorul și nici anul, probabil în jurul anului 1866, când a fost terminată biserica. Icoanele pictate de Mișu Popp sunt așezate pe trei rânduri conform erminiei.

Pe rândul întâi: Pe ușile împărătești – Buna Vestire, în dreapta ușilor împărătești Mântuitorul binecuvântând, în stânga ușilor Maica Domnului cu Pruncul, icoana hramului –Adormirea Maicii Domnului” în partea dreaptă a icoanei Mântuitorului, iar în partea stângă a icoanei Maicii Domnului este icoana cu Sfântul Ioan Botezătorul.

Pe rândul al doilea sunt icoanele cu Praznicele Împărătești. De la

stânga la dreapta: Botezul Domnului, Învierea, Pogorârea Sfântului Duh, Înălțarea Domnului, Schimbarea la față și Întâmpinarea Domnului.

Pe rândul al treilea sunt icoanele cu Sfinții Apostoli grupați doi câte doi, iar la mijloc este icoana cu Sfânta Treime și încoronarea Maicii Domnului.

La Biserica “Sf. Arhangheli” din Satulung se păstrează o icoană cu Maica Îndurerată pictată de Mișu Popp, la anul 1870. Pe dosul icoanei apare semnătura pictorului și anul.

O icoană întâlnită aproape în toate casele mocanilor este cea a Sfintei Treimi cu încoronarea Maicii Domnului. Această icoană o regăsim în toate bisericile pictate de Mișu Popp.

Pe lângă pictura bisericească, Mișu Popp a lăsat la Săcele și o impresionantă operă portretistică. Aproximativ 40 de tablouri. Între cei pictați enumerăm doar câteva: “pe învățătorii diriginți ai școlii primare din Satulung din sus: Ion Petric și soția sa Eufrosina, fiica preotului Ion Martinovici, d-aici din Săcele. Apoi pe Domêțiu Dogaru și soția sa Iuliana, sora celui precedente, ambele purtând frumosul costum săcelelesc de demult... Un al șaselea portret ă fost cel al învățătorului diriginte Ion Dorca de la școala primară din Satulung din jos și un al 8-lea al soției acestuia Maria Dorca.

Un alt portret(al 9-lea) făcut de Mișu Popp, la 1869, este acela al unchiului meu Ion R. Moroianu...

Alte două portrete sunt ale răposaților Ion Mandal și soției sale Stana din Satulung”.(prof. G. Moroianu, *idem*, pag 420-421.

Familia Domețiu Dogaru, consemnează prof. G. Moroianu, în articolul citat, avea un autoportret al pictorului Mișu Popp.

Pictorul brașovean Mișu Popp rupe tradiția bizantină, ce stăpânea arta românească de secole, și aduce o imensă schimbare în pictură. influențat de arta apuseană, în special de clasicism. Aproape simultan acest curent pătrunde în provinciile românești. În Moldova prin școala de arte, înființată în 1841 la Iași de Gh. Asachi. În Muntenia prin brașoveanul C. Lecca, amicul lui Mișu Popp, iar în Ardeal prin acesta din urmă.

Mișu Popp rămâne un mare maestru al portretului. Alături de C. Lecca face parte din grupul de pictori ardeleni, ambii din Brașov, care au influențat și revoluționat semnificativ pictura românească a secolului al XIX-lea.

Preot Dănuț-Gheorghe Benga

SĂ NU UITĂM

Prima duminică din iunie începe promițător. Încă de dimineață cerul, scăpat de puzderia stelelor, își etalează albăstrimea neverosimil de intensă. Pe măsură ce soarele urcă pe boltă, lumina invadează totul și albastrul cerului se diluează într-o culoare spălăcită accentuată de căldura tot mai intensă.

Gata, ne-am hotărât – plecăm în Poiana Angelescu. Împreună cu Ioana, nepoțica mea, ne facem în pripă bruma de bagaj și la drum. Sunt câteva luni bune de când nu am găsit timp să tragem o raită prin pădure. Căldura se întetește la fiecare pas și abia așteptăm să intrăm în umbra brazilor. Numai că intrarea în pădure nu mai este așa cum am lăsat-o cu ceva timp în urmă, la marginea ei au mai apărut câteva construcții masive, alte câteva parcele sunt pichetate și decopertate semn că în curând își vor schimba destinația. Dincolo de vale, spre spitalul Colceag, se răsfață în soare o gospodărie înconjurată de o mulțime de acareturi. Înspre Cernatu privirea ți se oprește pe câteva clădiri impunătoare. Din gura pădurii privim încântați panorama Țării Bârsei. Când și când Ioana mă mai întreabă de una de alta. Sub privirile noastre casele se înșiră într-o ordine numai de ele știută, îngrădind ulițele întortocheate.

O mare de verdeață se desfășoară cât poate cuprinde privirea. Pe covorul verde apare ici-colo, gălbuiul holdelor de ovăz ajunse în pârg dar și suprafețe întinse, chiar foarte întinse rămase de pârloagă.

Din moment în moment mă aștept să văd tramvaiul târându-se spre prima stație – Școala din Câmp sau școala lui Baicea cum o știam pe când eram elev. Cum localitatea s-a urbanizat foarte mult în ultimi ani, pe locul fostei gări se întind acum câteva hale moderne cu coșuri argintii ce slobozesc spre cer jeturi de abur ce se topesc rapid în soarele din ce în ce mai fierbinte, înlocuind norul de fum ce se lăbărtează în urma locomotivei în memoria mea.

Ici-colo, casele vechi, unele bătrâne de sute de ani, se strâng stinghere făcând loc unor construcții sfidătoare ce le privesc de sus.

Intrăm în Poiană, a rămas aproape aceeași. Două clădiri se ridică stângaci pe drumul ce duce la crepul unde se adapă și azi ciurda de vaci. Rămânem amândoi surprinși, rotindu-ne privirea de jur împrejur. Într-un târziu, o aud pe Ioana șoptind:

- Nane, ce de mașini!

Ne apucăm să numărăm. Parcate în umbra brazilor sau în plin soare sosesc mereu așa că pe la 30 le pierdem șirul și renunțăm. Peste tot grătare încinse fumegă umplând Poiana de miresme.

Mulți, foarte mulți, copii despuiați se joacă fără nici o grijă. Larma lor se astâmpără în neclintirea pădurii care, fără efort, absoarbe hărmălaia pe care o fac. Ioana s-a amestecat într-un grup de copii ce aleargă după o minge. O caut când și când din priviri. E tot mai îmbujorată. Joaca copiilor mă bucură foarte mult, îmi aduce aminte ce a însemnat această Poiană pentru generația noastră. În vacanțe, și chiar după ce am început serviciul veneam foarte des aici. Nu exista restaurantul și nici estrada din beton iar

brazii parcă erau ceva mai scurți. De, au crescut și ei în cei peste 50 de ani scurși.

Ne adunam aici din tot satul, din Sus, din Jos, din Cernatu, copii, mai puțin copii și oameni mari. Erau nelipsiți Romu Jinga, Dinu Popa, frații Biriș, Ion Pop, Nae Pasăre, Nicu Lupu, Dudu Ciurea, Lucică Comănescu, Vițu Mircioiu, frații George și Ion Grozea, mai veneau din Sus Ninel Eftimie, Nelu Beciu, Ogio Alexandru, Cornel Sârbu, când și când nea Emil Petruț, din Cernatu Gigi Filip, Nelu Munteanu, Ovidiu Popescu, Vică Firescu, Cornel Tomoșoiu, Cornel și Nini Stoica, Florin Munteanu. Și mai veneau încă o mulțime care azi nu mai sunt printre noi – frații Toader și Gelu Buton, Ică Stoian, Ionică Boghici, Lucică Buleu, Neluțu Jianu, frații Nicu și Gigi Oprea, Puiu Modroiu, Puiu Calinic, Giani Curti, când și când se mai rătăceau și Viorel Adam, Vasile Onesciuc și încă mulți alții. Era mai greu cu alegerea echipelor pentru că dorința de victorie era mare pentru fiecare dintre noi și apoi eram și foarte mulți așa că nu încăpeam cu toții oricât de mare era Poiana. Fiecare ni-l doream coechipier pe Mihai Ionescu (zis Bomboțaru) stabilit acum la Timișoara.

Acesta era figură aparte, aducea toate mingile trase aiurea în vale, alerga cât noi toți la un loc – se antrena pentru fond. În pauza unui meci ne-a anunțat că trage o fugă până la cabana Rențea. S-a întors după un timp nu prea îndelungat și noi nu l-am crezut că a fost la cabană. S-a supărat și a plecat din nou. Când s-a întors ne-a arătat o furculiță cu însemnele cabanei Rențea pe care urma să o ducă a doua zi înapoi. De aceea ni-l doream fiecare în echipă, ne scutea de alergătura după minge.

După ora patru veneau și cei care aveau servicii așa că făceam alegere din nou și terminam meciul când nu mai vedeam mingea. Duminicile, dacă nu era maial în Poiană, încipeam meciul la 9 – 10 și-l continuam după masă.

Anii au trecut dar amintirile au rămas frumoase și de neșters. Încrâncenarea cu care jucam, dorința de victorie, disputa pe câte o fază mai dubioasă – a fost, n-a fost gol – nu au făcut decât să cimenteze niște apucăturii ce au rezistat scurgerii nemiloase a timpului.

Iar dacă ceva a rămas așa cum a fost odată, aceasta este limpezimea apei de izvor cu care ne potoleam setea și ne spălam după meci.

Și nu s-a schimbat deloc măreția și frumusețea brazilor, răcoarea pădurii, liniștea și pacea pe care ni le dăruia tuturor atunci, demult, ca și acum.

Cu Ioana de mână ne oprim la izvor, bem apă din căușul mâinilor și urmărim graba cu care mașinile pleacă din Poiană. Când nu mai răsună zgomot de motoare plecăm și noi. La ieșirea din pădure un adevărat spectacol ni se înfățișează în toată splendoarea lui. Soarele, undeva, dincolo de Brașov, însângerează cerul. Sus pe boltă dărele unui reactor păstrează un timp roșeața sângerie a soarelui ca apoi să se piardă în întunericul ce coboară brusc.

Pe străzi și în casele oamenilor se aprind lumini. Fără să mai scoatem o vorbă ajungem acasă.

Iunie 2007
Dan Zamfir

** IN MEMORIAM * IN MEMORIAM * IN MEMORIAM **

INDEPENDENȚA ÎN PRESĂ

"Acte de eroism care nu se pot povesti"

Ideea Independenței naționale, prezentă în gândirea și acțiunea românească de-a lungul veacurilor, a putut fi materializată prin sacrificiul întregului popor, prin vitejia fără margini a armatei române, fapt scos în evidență și de amplele ecouri ale evenimentului dincolo de hotarele țării.

Referindu-se la organizarea și atmosfera ce caracterizau armata română în acel an 1887, ziarul englez de mare tiraj "The Times" scria, la 3 mai 1877: "Trupele românești, care au fost în acțiune, în lungul Dunării, sint lăudate, pentru singele lor rece atît de ofiterii lor, cît și de străinii care au avut ocazia a le vedea purtarea".

Amplu au fost relatate și actele de eroism ale armatei noastre. Fr. Kohn Abrest, corespondentul ziarelor belgiene "Le siecle" și "L'Independance Belge" scria despre luptele de la Grivița: "Cu o îndirjire de necrezut s-au aruncat în această Vale a Mortii, respinși, zdrobiți, decimați de focul

ucigător al unui inamic acoperit, dar fără să dea înapoi nici un pas, neezitind nici un moment, inaintind mereu, revenind fără încetare la atac pentru a lăsa, vai, în urma lor un lung șir de morți și muribunzi. Au fost acolo acte de eroism care nu se pot povesti".

Despre înclăștarea de la Grivița, cotidianul vienez "Die Presse" scria la rîndu-i: "Purtarea românilor a fost una din cele mai mari surprinderi. . . . Trupele române pot să pretindă principalul merit în luarea Grivitei".

Un alt ziar austriac, "Der Osten" folosea aceiași termeni elogioși la adresa armatei române: "Bărbăteasca păsire a României pe cîmpul de rezel a schimbat cu o singură lovitură situația statului român...Eroii care țin sus și tare, pe cîmpurile de luptă ale Bulgariei, drapelul român care e împodobit cu laurii nemuritori, nu-și varsă în zadar singele lor. România liberă și independentă va ocupa cu mindrie

un loc în concernul european și marea ei faptă împreună cu numele ei vor fi imprimate cu litere ce nu se vor mai șterge din inimile generațiilor viitoare".

La rîndul ei, opinia publică franceză recunoștea că independența României, cauză justă, a fost pe drept cîștigată de români. Corespondentul ziarului "Le Lien public" sublinia: "Românii sînt foarte mindri în acest moment și trebuie să recunoscă că au drept cuvenit. Au cîștigat singuri, fără alt ajutor, mai multe victorii. N-au drept să fie mîndri Români de aceste succese?"

Întreaga Europă lua astfel act de eroismul unui popor pentru care independența, semn distinctiv al întregii sale dezvoltări prin secole, reprezenta bunul cel mai de preț. Pentru care și astăzi, la 130 de ani de la momentul care a pecetluit neatîrnarea țării, România se bucură pretutindeni de un mare prestigiu.

Remus FAUST,
Preot parohia Turches-II Săcele

ISTORICUL BISERICII SF. ARHANGHELI SATULUNG-SĂCELE

În Satulung - Săcele, încă din sec. XVII este atestat documentar că a existat o biserică de lemn al cărei preot - Stan - a fost luat de Constantin Brâncoveanu pentru ctitoria sa de la Făgăraș, la sfârșitul sec al XVIII-lea.

Actuala biserică este zidită, pe locul unde a fost vechea biserică de lemn, prin contribuția credincioșilor mocani, în anii 1794 - 1799. "Cu toate că greutățile erau mari și că nu se dădea voie românilor să-și clădească biserici, dar cum mocanii satulungeni aveau aprobarea încă din timpul domniei împărătesei Maria Tereza, au strâns mână de la mână pentru acest scop așa de mare. Astfel, în primăvara anului 1799 biserica era clădită și alături a fost făcută școala românească. În vara aceluiași an, în prezența arhiereului Gherasim Adamovici și a protopopului Radu Verzea, s-a făcut sfințirea. Deci, fără ajutorul guvernului austriac, ci numai din stădania și sînguința mocanilor și mai ales a lui Eremia Târcă, după cum se vede și din inscripție, și-au văzut biserica ridicată. Iată inscripția descifrată: "În numele Sfintei troițe al Tatălui și (al) Fiului și al Sfântului Duh, s-au ridicat această sfântă biserică unde se prăznuiește hramul

Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril, de bunii creștini, ctitori din acest sat care (să vă fieștecare încheiat a sa silință) la pisania sfintei biserici din început până în sfârșit din anul 1799, în zilele împăratului nostru Francisc I, prin milostivirea sa slobozenie ea știut: și de preasfințitul arhiereul nostru Gherasim Adamovici, în fața locului sfințit altariu învrednicit cîștigat prin ostenele tuturor ctitorilor și sînguința Domnului Eremia Târcă și deosebită strădanie, iară cinstitul protopop Radu Verzea, cu a sa silință până în sfârșit: și zugrăvitul sfintei biserici cum la pisanie se vede, prin rîvna bătrînilor ctitori și a tinerimii precum s-au săvârșit la anul 1833 august 12, fiind paroh Alexe și Eremia Verzea, gociman (epitrop) Gheorghe Sasu, dascăl Martin Popovici și Eremia Verzea" zugrăvit: Ioan Bărbuc și Josin Ioan Bărbuc. Din lipsă de banu zugrăvitul s-a făcut mai târziu și mai ales cu cheltuiala lui Constantin Boghici. Împodobirea bisericii cu sfeșnice, policandre, candel, haine preoțești și altele a fost făcută tot de către bunii creștini rînd pe rînd. Tot deasemenea clopotele în număr de patru au fost făcute cu cheltuiala oamenilor. Însă în timpul primului război

continuare în pag. urm.

continuare

mondial ele au fost luate de către unguri pentru a-și face material de război, rămânând doar unul mare.

După război alte clopote au fost ridicate în locul celor luate de unguri. **Costul lucrării și antreprenorul nu se cunosc.**

Planul treflat importat din Țara Românească este completat cu structura spațială bazată pe procedee ale meșterilor transilvăneni (bolți cilindrice cu penetrații).

Biserica este întregită pe latura de vest, la intrare, cu un pridvor, (după o numire locală "tindărău", de la tindă) cu arcade inițial deschise, iar mai pe urmă au fost închise cu ferestre mari, pentru a fi scutită de ploi și zăpadă, peste care se

suprapune turnul clopotniță, în formă ascuțită și timpanele laterale, stuctură care reprezintă o sinteză dintre pridvoarele de influență brâncovenească, adăugat laturii de vest, întâlnit în majoritatea edificiilor religioase din Transilvania.

Dezvoltarea lui pe înălțime și volumul bisericii reprezintă barocul transilvănean, ca dealtfel și bogăția de ornamentație în stuc a fațadelor – cu pilaștri dubli și capiteluri composite, din nefericire modificate în timp de meșteri inabili

Pictura bisericii este în frescă, în stil bizantin, purtând data de: *"1803 Ghena 30 Iacov Popovicu zugravu, aceasta în ceea ce privește o scenă în exterior, iar în interior este executată de zugravii "Ioan Bărbuc și Iosiv(f) Bărbuc"* nume ce se disting din inscripția din pronaos, de deasupra ușii. Pe icoanele mari de pe tâmplă apare numele Ion Boghiciu (mare negustor din Scheiul Brașovului), în anul 1803, - și este originală fără să fie refăcută.

Reparații la biserică au fost făcute în anul 1904, 1928, mai mici, iar în anul 1959 s-a schimbat tabla de pe acoperișul turnului. În anul 1972 s-a vopsit cu vopseli de ulei ușile și geamurile, deoarece erau scorojite de soare. În anul 1975 s-a vopsit tabla de pe turnul bisericii cu deruginol și vopsea argintie, s-a dat jos tencuiala de ciment de la soclu, ca zidul să poată respire, ca astfel igrasia să fie stopată, iar în anul următor, după ce s-a uscat zidul bine s-a tencuit cu mortar de nisip și var. În anul 2005 s-a înlocuit toată țigla de pe acoperișul bisericii.

Între anii 1994-1999 s-a restaurat pictura interioară de pictorul Ioan Dobre din Sibiu.

Odată cu clădirea bisericii, s-a ridicat alături și o școală

compusă din două săli. Școala a funcționat aici sub auspiciile bisericii până în 1919, când a trecut în clădirea școlii primare Nr.1. Aceste două locașe, școala și biserica, lucrând mână-n mână de-a lungul vremii, au dat țării atâți bărbați învățați, atâți buni gospodari și atâți negustori vestiți, care au populat cele mai mari

orașe ale României. Această școală, în perioada interbelică, nu a rămas părăsită, ci într-o sală s-a aflat "Casa de citire" (biblioteca ce deținea la vremea aceea peste 3.000 de volume de carte), secția Biserica Veche și în cealaltă Banca populară "Săceleana", opera tinerei generații de după Primul Război Mondial, care ținea să închege mai mult sufletul mocănesc, să dea o nouă îndrumare noilor generații spre știință și păstrarea

identității.

În anul 1975 s-a reparat acoperișul școlii și turnul de pe această clădire care însă face parte din complexul istoric al clădirilor bisericii „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”.

Evenimente deosebite legate de biserica noastră menționăm prezența, în anul 1799, a episcopului sârb Gherasim Adamovici, cu ocazia sfințirii bisericii, și deasemenea a episcopului vicar al Arhiepiscopiei Sibiului P.S. Sa Visarion Rășinăreanu, în anul 1999 octombrie 17, cu ocazia resfințirii bisericii în urma restaurării picturii.

În altarul acestei biserici au slujit atâtea preoți, care au știut să sădească în sufletul fiecăruia, dragostea și frica de Dumnezeu. Între aceștia amintim:

La sfârșitul sec XVIII. Preotul Stan. Acesta a fost luat de Domnitorul Constantin Brâncoveanu și dus la biserica sa de la Făgăraș.

1794-1799 protopopul Radu Verzea;
1799-1826 preoții Irimie și Alexe Verzea;
1848-1861 preoții Alexe și Irimie Verzea;
1861-1874 preoții Ion, Dan și Irimie Verzea;
1874-1911 preoții Alexe și Romul Verzea;
1911-1969 preotul Petru Leucă;
1970-1993 preotul Andrei Prunea;
1993-2004 preotul Ioan Voineag și
Din 2004 până în prezent Protopopul Dănuț-Ghe. Benga.

Preot paroh,
Protopop Dănuț-Gheorghe Benga

NICOLAE MUNTEANU - O RESURSA PENTRU DEZVOLTAREA COMUNITARA

În Germania există obiceiul ca localități mici să ofere o bursă (substanțială) unui autor de ficțiune pentru ca acesta să devină, pentru un timp, de obicei un an de zile, Scriitorul Orașului. Intuiția ne-ar spune ca atribuirea unei asemenea calități te obligă, automat, să-ți petreci cea mai mare parte a timpului în acea localitate. Ei bine, nu. Condițiile impuse unui Scriitor al Orașului sunt, de regulă, foarte lejere, comunitatea nedorind să-și jignească invitatul printr-un regim de suspiciune și control. Unui Scriitor al Orașului nu i se cere, în principiu, nimic altceva decât să participe din când în când, la viața culturală a comunității.

Între micile municipalități germane exista un fel de competiție pentru a-și atrage bunăvoința și sprijinul unor scriitori de talent, pentru simplul fapt că prestigiul acestora poate contribui la creșterea prestigiului orașelor de care aceștia se lasă adoptați. Există, fără îndoială, în acest comportament o doză importantă de generozitate și idealism. Dar, în același timp, orașele mici caută să-și asocieze numele cu cele ale unor scriitori și pentru că oamenii care le guvernează sunt foarte conștienți de faptul că prestigiul cultural este un capital simbolic care contează în politicile de dezvoltare. Să ne gândim, de exemplu, la o industrie care trăiește aproape exclusiv din prestigiul simbolic, cum este turismul. Sau la faptul că orice politică inteligentă de dezvoltare locală ia în calcul mobilizarea resurselor umane prin intensificarea patriotismului local, prin cultivarea mândriei de a face parte din respectiva comunitate, această mândrie trebuind orientată nu doar spre trecut, ci și spre prezent și viitor. Din acest punct de vedere, este productiv ca toți cetățenii unui oraș mic să fie mândri că au ca oaspete un scriitor important al momentului, fără a-i cere sa le flateze orgoliile, ci apreciind faptul că, în acest fel, viața culturală a orașului lor este pusă în relație cu mișcările vii și inovative ale culturii contemporane, ale căror focare sunt, de obicei, orașele mari.

La capătul acestei lungi introduceri, îmi voi permite să atrag atenția comunității săcelene asupra unui remarcabil "avantaj competitiv" care îi stă la dispoziție: spre deosebire de micile localități germane evocate mai sus, care trebuie să plătească sume considerabile pentru a putea acorda, temporar cetățenia lor simbolică unui scriitor autentic, Săcelele găzduiește în mod permanent, și "gratis", dacă putem spune așa, un prozator de originalitate și talentul lui Nicolae Munteanu, autorul romanului *Atacul feromonilor*, apărut recent la editura *Aula* din Brașov.

Pentru cei obișnuiți să identifice valoarea literară cu atitudinile grave, solemne, romanul lui Nicolae Munteanu poate părea derutant. Cei care îl cunosc pe autor doar în ipostaza sa de membru respectat al comunității, de competent profesor de literatură, de, ani de-a rândul, devotat director al liceului "Electroprecizia", vor rămâne poate fără replică asistând la cascada de glume, ironii, șotii, jocuri de cuvinte, jonglerii cu

convențiile literare care se revarsă din paginile romanului său. Unde, se vor întreba cititorii mai conservatori, a dispărut omul serios, disciplinat, măsurat și eficient pe care-l cunoaștem din viața de toate zilele? Este de presupus că va neliniști nu doar faptul că Nicolae Munteanu a lăsat deoparte vorbirea sobră și argumentul cumpănit pentru un șir neîntrerupt de poante și jocuri de cuvinte, ci și împrejurarea că limbajul cărții pare, adeseori, total fără perdea. Cum poate un "om serios", un educator al tinerelor generații, să fie atât de slobod la gură, atunci când se exprimă, cum s-ar spune, în public? Fiindcă, nu-i așa?, să scrii un roman este o responsabilitate, iar atunci când ți-o asumi, trebuie să te simți mai degrabă ca și cum ai vorbi de la tribuna

Parlamentului, decât ca atunci când glumești cu prietenii la un pahar. În aceste condiții, ar spune moralistii, nu numai că un asemenea autor nu trebuie promovată ca reprezentativ pentru comunitate, ci el chiar trebuie ascuns de ochii "străinilor", care ar putea crede că, în general, săcelenii, sunt niște petrecăreți și niște neserioși.

Profundă eroare! Dacă am continua cu asemenea judecăți, ar trebui, de pildă, să-l băgăm sub preș, ca să nu cumva să-l vadă musafirii, pe unul dintre cei mai inteligenți și mai vii spiritual dintre brașovenii tuturor timpurilor, pe Anton Pann, cel care, în mijlocul unei lecții de înțelepciune, se întrerupe brusc ca să se joace liber cu cuvintele, și care, și el, nu se ferea deloc de glumele fără perdea.

Departate de a-l recomanda pe Nicu Munteanu drept "neserios", atenția lui pentru zonele cele mai fierbinți ale limbajului este, dimpotrivă, o dovadă de mare seriozitate artistică. Desigur, autorului i-ar fi ușor să se scuze spunând

că, de fapt, cuvintele cu probleme nu sunt ale lui, ci ale personajelor lui, iar acestea vorbesc așa cum vorbim cu toții în viața obișnuită, în lumea reală, în care nu trebuie să purtăm măști, ca la ședințe, festivități sau ceremonii oficiale. Este ceva adevărat aici, dar o asemenea explicație este prea simplă.

Adevărul este că Nicolae Munteanu, ca orice scriitor adevărat, se îndreaptă spre acele momente în care limbajul își dezvăluie cu adevărat puterea. Și acestea sunt situațiile în care oamenii amenință, sau încearcă să se apere impresionând, blufând, sau să seducă, sau, pur și simplu, lasă să vorbească spaimel și speranțele lor. Fiindcă un scriitor bun nu inventează nimic, ci lasă limbajul să vorbească. Ascultă, adică, tot ce își spun ceilalți și apoi ne arată tuturor cât de impregnat de metafore, comparații, figuri de stil este, de fapt, limbajul nostru cotidian, pe care noi îl credem, de obicei, realist, pragmatic, dur, dezbărat de iluzii, matur, ferit de naivități și de emotivitate. Mai mult decât atât, scriitorul ascultă spaimel, mânia, sentimentele negative care pulsează în limba noastră cea de toate zilele, și apoi încearcă sa le preia energiile și să le ridice, să le distileze, să le transforme în vibrații ale inteligenței. Așa cum și personajul central al romanului, Enon Nistor, depășește nivelul primar, hormonal,

continuare în pag. urm.

continuare

feromonal, al sexualității, în întâlnirea lui cu misterioasa Maithuna, împreună cu care explorează un univers al iubirii în care distincția convențională corp-minte își pierde semnificația (dar despre asta nu voi spune mai multe: cei curioși să facă bine și să citească romanul).

Comunitatea are, așadar, de ce să respecte, să admire și să iubească un autor cu ambiții atât de mari în ceea ce privește îmblânzirea și civilizarea limbajului cotidian și a sentimentelor și instinctelor puternice care pulsează dedesubtul acestuia.

Poate că unii dintre sceptici se vor lăsa înduplecați să considere faptele din acest unghi de vedere și vor fi de acord că este un merit să îmbrățișezi toate fațetele limbii, publice sau intime. Poate vor accepta că, în felul acesta, un scriitor adevărat reușește să surprindă complexitatea contradictorie a vieții și a minții umane. Dar, vor continua acești sceptici, cu toate acestea, Nicolae Munteanu nu ar putea fi un adevărat Scriitor al Orașului, fiindcă el, pur și simplu, nu scrie despre Oraș. Acțiunea romanului despre care vorbim se desfășoară în cea mai mare parte la țărmul Mării Negre, iar dacă, înspre final, se ajunge, pentru scurtă vreme, pe plaiurile săcelene, o parte mult mai importantă este rezervată unei excursii în Turcia, condusă de personajul principal, în calitatea lui de ghid turistic. Mai mult, acest personaj principal nu numai că nu este săcelean de baștină, dar are și obiceiul de a se lăuda cu originea lui de moroșan. Asta ca să nu mai punem la socoteală că subiectul însuși al cărții, felul în care Enon Nistor este atras de farmecele unei tinere originare din Republica Moldova în capcana unor traficanți de droguri fără scrupule, cu conexiuni până la vârful puterii politice, care îl șantajează să lucreze pentru ei, nu are nimic de-a face cu problemele, cu valorile, cu stilul de viață al comunității. Oricâte probleme ar avea viața cotidiană a săcelenilor, ea este, din fericire, foarte îndepărtată de fauna umană care este descrisă în roman.

Există, însă, și de data aceasta un contraargument foarte serios. Fiindcă, deși e adevărat că autorul nostru nu pomenește decât întâmplător numele orașului în care s-a născut și trăiește, totuși, cartea sa e impregnată de spiritul locului. Enon Nistor, alter egoul său din roman, intrupează, în felul său excentric și șugubăț, tradiții morale ale comunității săcelene.

Preocuparea lui Nicolae Munteanu nu este să descrie cu o ridicare neputincioasă din umeri corupția societății în care trăim, ci să dea o idee despre modul în care conștiința se poate confrunta cu tot ce este mai rău, mai vicios, în viața reală, reușind totuși să-și salveze liniștea și echilibrul. Fără să țină predici, amuzându-ne și surprinzându-ne în permanență, romancierul ne arată cum, în confruntarea cu monștrii produși de interminabila tranziție românească, personajul său rezistă prin valorile morale tradiționale pe care le descoperă, uneori cu surprindere, adânc înrădăcinate în sine însuși. Iar înțelepciunea cu care Enon Nistor navighează printre capcanele pe care i le întinde viața este dedusă, în bună măsură, din experiența istorică a comunității căreia creatorul său îi aparține.

Săcelenii au înfruntat istoria și au reușit să-și apere drepturile și valorile îmbinând, în mod tradițional, flexibilitatea, inteligența, spiritul antreprenorial și comercial, pragmatismul, luciditatea, abilitatea și tenacitatea celui ce nu vrea să se lase niciodată păcălit, cu fermitatea morală, respectul cuvântului dat, simțul onoarei, celebrarea tradițiilor de familie, și cu încrederea robustă în prietenie și în dreptul și capacitatea omului înțelept de a se bucura în măsură de toate plăcerile vieții. Iar povestea despre confruntarea dintre bine și rău, desfășurată încontinuu în jurul nostru, dar și în propria noastră conștiință, pe care o deapănă *Atacu/feromonilor* își trage farmecul și forța (inclusiv forța umorului) din nucleu dur de convingeri morale ale săceleanului de viță, chiar dacă deghizat în "moroșan", care este Nicolae Munteanu.

Autorul nostru merită să fie perceput, prețuit și iubit de săceleni ca un adevărat Scriitor al Orașului fiindcă, prin romanul său, el reușește să capteze ceva important din tradiția acestei comunități istorice și să-l propună, cu reala seriozitate artistică, pe piața valorilor susceptibile de a influența în bine viața națiunii. În plus, prin plăcerea de a inventa aventuri captivante și situații neprevăzute, prin talentul cu care reușește să deghizeze lucrurile cele mai grave în hainele viu colorate ale ironiei și zeflemelii, Nicolae Munteanu poate fi mai eficient decât o întreagă armată de predicatori în transmiterea către tinerele generații a valorilor tari ale tradiției săcelene.

Conf. Univ. Dr. Caius Dobrescu
Univ. "Transilvania" Brașov

ANII COPILĂRIEI

Am fost copil la fel ca voi
Și-mi amintese și-acum de toate
Căci mă jucam întreaga zi, până-n noapte
Și-mbrățișam orice copil ca pe un frate.

Din zori și până-n asfințit
Cutreieram pe deal sau prin pădure
În căutarea unui licurici
Sau poate a unor urme de pitici.

O fragă dacă o găseam
Ni se părea o performanță
Iar adierea unei flori
Ne dădea la toți fiori.

Când toamna s-arăta oftând,
Cu ploi, cu brumă și cu fructe
Noi toți cei mici aveam un gând:
Să vină iarna de la munte.

Și bucuria s-amplinit căci iarna grabnic a venit.
Nu se făcuse ziua bună
Căci mulți copii la "cruce" vin
La locul unde se adună
Până se face plinul plin.

O, Doamne, cât era de frig
Și nasul cum ne mai curgea!
Căci ne adunam ca un covrig
Dar jocul nu mai contenea.

Într-un târziu ne hotărăm
Și ne îndreptam cu toți spre casă
Iar mamele ne așteptau
Cu vorbe dulci și cu mâncare aleasă.

Sfatul și dogoarea mamei
Mă amețeau și adormeam
Iar a doua zi, în zori,
Pe același drum porneam.

Ca să-mi păstrez cuvântul
De copil față de semenii,
De voinic între voinici
De staroste între cei mici.

Prof. Victor Carpin
Președinte de onoare ACS "Izvorul"

EVENIMENT

ASTRA LA LIPOVA

Reportaj de la fața locului

Situat pe Valea Mureșului, la vreo 30 de km de Arad, orașelul Lipova, cu vreo 12000 de locuitori, a fost gazda celei de a 102-a Adunări Generale a „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român”- ASTRA.

Lucrările acestui important Forum s-au desfășurat în zilele de 4,5,6 mai 2007 în fața a peste 120 de delegați și invitați de prestigiu.

Tema reuniunii a fost una de majoră actualitate: „ASTRA în contextul intrării României în Uniunea Europeană”. Gazdele, în frunte cu inimoasa profesoară de limba română, Ana Costovici, - președintele despărțământului „Atanasie Marienescu” din localitate, dl. primar Viorel Popina și celelalte autorități locale s-au străduit din plin să ofere oaspeților din țară și din diaspora (R. Moldova, Serbia, R. Ucraina, SUA, etc.) clipe de neuitat, Lipova fiind o așezare bănățeană care „mustește” de cultură și civilizație.

În prima zi s-a vizitat Muzeul Orășenesc din Lipova, unde amfitrionii ne-au oferit prilejul de a admira o atractivă Expoziție de pictură, sculptură și grafică, rod al strădaniilor artiștilor lipovani, precum și o fascinantă colecție de artă și carte veche..

Tot cu acel prilej am asistat la Șezătoarea „Obiceiuri și tradiții moștenite din bătrâni” cu participarea unui grup de elevi de la Gr. Șc. „Sever Bocu”, costumați în inegalabilele straie populare din Banat. A urmat vizitarea bisericii Ortodoxe (sec. XV) unde am fost întâmpinați cu deosebită căldură și deferență de către un om de excepție – părintele Viorel Păcurar – protopopul Lipovei- care ne-a vorbit documentat și devotat ființei românești, oferind asistenței o lecție vie de istorie și spiritualitate ortodoxă cum arareori am întâlnit.

Sâmbătă 5 mai a.c. s-au deschis propriu-zis lucrările Adunării Generale. Precedate de un Te Deum oficiat la bisericuța de la „Băile Lipova”, lucrările respective au fost onorate de prezența a o seamă de personalități și invitați de marcă printre care am remarcat pe P.S. Timotei Sevicin, episcopul ortodox al Aradului, d-na Ecaterina Andronescu – deputat și președinte al „Consiliului rectorilor” (București), profesori universitari, oficialități județene și locale.

După intonarea Imnului Național și a Imnului ASTREI- în interpretarea de excepție a corului Vicariatului Greco-Catolic (Kolping) de la Timișoara, asistența a primit o serie de mesaje de salut atât din țară cât și din afară.

Noi, săceleleii, am oferit în plen o Diplomă de Onoare d-nei Lidia Frumosu de la Criuleni pe Nistru (R. Moldova) pentru meritul ASTREI din acel ținut basarabean (despărțământul „Ion Sârbu”) care veghează la dănuirea limbii române și a spiritualității românești, acolo unde lacrima neamului se preface în stâncă și zid de apăsare și aleasă demnitate.

Delegații la Adunarea Generală de la Lipova au dezbătut cu responsabilitate tema pusă în discuție și au concluzionat că, într-adevăr LIPOVA este o adevărată poartă prin care EUROPA civilizată pătrunde în sud-estul continentului, găsim aici valori cu nimic inferioare celor din Apus. Din numeroasele luări de cuvânt a reieșit clar că într-o lume globalizată și bulversată de tot felul de atitudini

mai mult sau mai puțin reprobabile, ASTRA românilor, cu venerabila ei vârstă de 146 ani, rămâne o stea călăuzitoare, un scut de apărare pentru menținerea identității noastre culturale prin cultivarea limbii naționale, prin păstrarea zestrei culturale, a portului popular și a tradițiilor noastre, în strânsă unitate cu valorile celorlalte etnii ce trăiesc de veacuri alături de români. În acest climat de interculturalitate, banatul a fost și rămâne un exemplu de normală înțelegere și comunicare.

În plenul Adunării, s-au ținut câteva comunicări interesante care au vizat mai ales aportul unor personalități de marcă ale Aradului și Lipovei cum au fost Vasile Goldiș, Atanasie Marian Marienescu, Sever Bocu, Ioan Slavici etc.

În după-amiaza aceleași zile, s-a participat la dezvelirea a două plăci comemorative: placa de pe casa în care s-a născut Atanasie Marienescu - publicist, scriitor și folclorist și placa de pe fostul sediu al ASTREI- despărțământul Lipova.

Străbătând „Parcul orașului”, privirile ne-au fost „furate” de un obelisc pe care scria citeț „În amintirea ostașilor sovietici”. Ne-am zis atunci, că aici la Lipova omenia este la ea acasă, că „eroii sunt eroi” indiferent de neamul căruia îi aparțin.

De ce și alte locuri din România, unde vandalizarea dă o proastă notă, nu preiau exemplul de normalitate și stimă pentru toți aceia care au căzut pentru libertate și democrație ?

În continuare s-a vizitat impunătoarea Basilică (Mănăstire franciscană) „ MARIA RADNA” unde participanții au luat parte la un excelent concert de cântece religioase interpretate de renumite coruri și la orgă. Trecând podul peste Mureș care leagă de secole Lipova de Radna, mă gândeam la destinul lui Slavici. Podul cel vechi e azi conservat. Nu se mai circulă pe el, s-a construit unul nou. Pentru mine duhul lui Slavici și al primului roman modern al literaturii noastre ne însoțea pas cu pas.

În aceeași zi, delegații l-au reales, în unanimitate, ca viitor președinte al Asociațiunii ASTRA pentru încă 4 ani, pe dl. prof. univ. Dr. DUMITRU ACU- personalitate devotată menirii ASTREI în climatul actual și cel de perspectivă.

Poate cel mai „fierbinte” moment al episodului <<ASTRA-LIPOVA 2007>> a fost spectacolul festiv din stațiunea „Băile Lipova”, unde pur și simplu am fost vrăjiți de iureșul dansurilor românești, maghiare, sârbești și germane din localități de pe Valea Mureșului. Aproape 140-150 de dansatori și-au etalat fermecătoarele costume, cu o extraordinară muzică de molipsitor antren.

Și toate laolaltă, ne-au administrat „un medicament” reconfortant care ne va ține mereu trează bucuria, sentimentul de mândrie națională, acel buchet de multiculturalitate specific românească și atât de pronunțat europeană, care și de data aceasta a reușit să demonstreze „pe viu” acea statornică unitate în cuget și-n simțiri.

Prof. Liviu Dârjan
președintele despărțământului
ASTRA „Frații Popea” Săcele

N.R.: Textele publicate la rubrica "OPINII" conțin părerile semnatarilor și nu angajează atitudinea redacției față de temele propuse sau opiniile autorilor

Invatamântul românesc și problemele lui

Se vorbește în ultimul timp de deficitul de forță de muncă pe care îl înregistrează România prin plecarea celor aproximativ 2 milioane de concetățeni la muncă peste hotare. Se vorbește de asemenea de lipsa unor calificări în conformitate cu cerințele pieței muncii aflată într-o continuă schimbare. Se (tot) vorbește de schimbare în învățământ. Se vorbește

În fapt, cred că una dintre problemele sistemului constă în vorba lungă, în analizele „la rece” care nu produc nimic palpabil și care nu aduc, de cele mai multe ori, în discuție cauzele fundamentale.

Schimbarea este cerută de toată lumea deopotrivă: oficialități, părinți, elevi, profesori. Însă este bine știut că învățământul este unul dintre cele mai conservatoare domenii de activitate. Schimbarea nu se poate produce doar la nivel legislativ (oricum haotică și fără o viziune de ansamblu), ci, mai ales, la nivelul mentalității, a atitudinii față de școală, de profesori, de elevi, de sine la urma urmei. Iar la acest capitol actorii principali ai sistemului – profesorii și elevii alături de părinți – sunt deficiari. Ultimii tratează școala ca pe o pedeapsă – elevii – sau ca pe un loc unde îți trimiți copilul ca să nu facă năzbâții acasă – părinții. Profesorii sunt descurajați, blazați, triști, fără chef de muncă și/sau fără simțul umorului. Din păcate mulți dintre profesori nu (mai) știu sau nu (mai) pot să zâmbească la clasă, să fie optimiști, să transmită elevilor energie, poftă de viață și de muncă. Ce fel de generații pregătim noi? Cei mai mulți dintre acești profesori au eșuat în învățământ pentru că nu au atins standardele de performanță cerute de piața muncii și nici nu le vor atinge vreodată pentru că nu sunt interesați de perfecționare. Iar învățământul este un serviciu cald unde concediul durează 3 luni. Nu sunt bani mulți, dar este timp liber! Pentru ei problema nu ține de salarizare ci de voință sau de lipsa vocației. În aceste condiții nici nu putem vorbi de absolvenți pregătiți la nivelul cerut de piața muncii pentru că profesorii lor sunt depășiți de ele. Poți să dotezi școlile cu aparate de ultimă generație: ele vor rămâne în cutii, sigilate.

Din fericire, nu toți sunt așa. Dacă e să fac o statistică (aproximativă, desigur), 50 % dintre ei se dedică meseriei indiferent de salariu și condiții pentru că ei își iubesc meseria, pentru asta trăiesc, ei au har, sunt dascăli. Și dacă salariile s-ar dubla ei ar munci la fel ca și până acum, adică foarte bine. Încă 25 % sunt condiționați de salarizare. Odată cu creșterea salariului ar crește și performanța, sunt siguri. Ce facem însă cu ceilalți 25 %?

De asemenea nu există o reală conlucrare între școală și angajatori. Ultimii își doresc absolvenți bine pregătiți profesional, însă de cele mai multe ori nu sunt dispuși să primească elevi în practică profesională sau, dacă îi primesc fie nu au timp să se ocupe de ei fie le impun munci de salubritate. Depinde foarte mult de cel în grija căruia este încredințat elevul și, în egală măsură, de dorința acestuia de a învăța. Nu există nici strategii coerente pe termen mediu, nu vorbesc de cele pe termen lung, la nivelul comunităților în ceea ce privește educația și dezvoltarea resurselor umane. Astfel, școala oferă în continuare specializări depășite de dinamica pieței muncii, iar profesorii specialiști nu au nici un motiv să se specializeze.

Al treilea actor al operei este reprezentat de familie. Familia nu mai este de mult un mediu educativ. Copiii nu își mai aleg ca modele părinții; este o realitate tristă. Cei mai mulți părinți nu mai sunt interesați de soarta profesională a copiilor lor sau nu reușesc să îi controleze. Este șocant să întâlnești părinți care spun despre copilul de 15 ani: „Nu pot domnule să îi fac nimic!” sau, mai grav, de părinți agresivi de proprii copii minori.

Așadar cred că abia când concurența va fi acerbă se vor conștientiza problemele la adevărata dimensiune, iar atunci doar o strânsă conlucrare între școală, familie și piața muncii va reuși să înlăture, treptat, problemele sistemului educativ și de pregătire profesională.

Prof. Radu Colț
Liceul Victor Jinga

Eveniment
cultural – literar

LA LICEUL "VICTOR JINGA" A FOST LANSATĂ CARTEA "ATACUL FEROMONILOR" A PROFESORULUI - SCRITOR NICOLAE MUNTEANU

Pe data de 5 iunie 2007, a avut loc un eveniment cultural-literar de excepție la Sala Festivă a Liceului „Victor Jinga” din Săcele, lansarea romanului „ATACUL FEROMONILOR” scrisă de distinsul profesor al catedrei de limba și literatura română coleg, prieten și director NICOLAE MUNTEANU. La sărbătoarea literară au participat o serie de personalități ale vieții culturale săcelene, brașovene, naționale, elevi, profesori, colegi, prieteni, și invitați de onoare: conf. univ. dr. Caius Dobrescu, prof. dr. insp. Mircea Moț care sunt în același timp și critici literari de mare calitate și rafinement precum și prof. univ. Alexandru Mușina, directorul editurii AULA, cel care a editat cartea.

Directorul Liceului „Victor Jinga”, în calitate de gazdă, prof. ing. Florin Moraru a rostit un cuvânt de bun venit și l-a felicitat pe stimatul coleg profesor Nicolae Munteanu pentru acest roman minunat.

Domnul Munteanu Nicolae este un foarte bun autor de cărți școlare pentru Bacalaureat 2007, cum ar fi: „Limba și literatura română ,rezolvarea variantelor pentru proba scrisă” unde este coautor, iar a doua carte „Limba și literatura română, rezolvarea subiectelor de tipul al doilea proba orală”, tot coautor, apărute în colecția „Frontiera”.

Cartea lansată recent de d-nul profesor Nicolae Munteanu este un roman extrem de simpatic și de interesant care se adresează și celor foarte tineri (elevi de liceu deoarece există aventură, există erotism, o lume actuală surprinsă cu acuitate) dar și oamenilor mai pretențioși, fiind foarte bine întocmit și scris cu foarte multă ironie. Romanul este o imagine a societății românești actuale din perspectiva unui narator care descoperă cu totul altceva decât se credea la început. Dacă o citiți veți avea satisfacții diverse. Esența mesajului acestei cărți

continuare în pag. urm.

continuare

este să avem grijă cum trăim într-o lume periculoasă, într-o lume în care se pot întâmpla tot felul de lucruri, în care trebuie să avem grijă de mintea și sufletul nostru omenesc. Personajul acestui roman trebuie să se confrunte cu lăcomia și viclenia celor din jurul său, dar, în ultimă instanță, el își păstrează tonusul sufletesc și încrederea în valorile lui și aceasta se constituie într-o adevărată lecție de viață.

Romanul are o oarecare legătură cu aceste locuri care formează o zonă în care oamenii au o tradiție de libertate civică, fiind obișnuiți, în același timp, să-și apere valorile, să-și folosească inteligența și chiar șiretenia ca să reziste presiunilor și răului dar, în același timp, au fost obișnuiți să-și respecte valorile morale fundamentale. Romanul transmite un mesaj foarte pozitiv pe care Caius Dobrescu îl preia ca fiind mesajul „generației medii”.

Romanului „Atacul Feromonilor” are o îndelungată istorie, practic el este scris de prin anii 1990, imediat ce a început

de d-nul profesor Nicolae Munteanu și va fi doar debutul ca scriitor literar de excepție în localitatea noastră.

Prof. ec. Miklos Levente
“Redactor România Turistică”

CINEVA ACOLO, SUS, LEGIUESTE

Noul cod penal .III.

III.a.-Un alt capitol important, cu caracter de noutate, este cel privitor la “cauzele justificative”.

Astfel, se precizeaza ca fapta prevazuta de legea penala savarsita in conditiile cauzelor justificative prevazute de lege nu constituie infractiune.

Demn de amintit sunt aici art.24 si 25, referitoare la “ordinul legii si comanda autoritatii legitime”, respectiv la “consimtamantul victimei”.

Faptele prevazute de legea penala savarsite in conditiile mai sus amintite nu constituie infractiuni .

Aceste texte de lege nu au corespondent in vechiul cod penal. In opinia specialistilor de drept penal, formularile folosite de legiuitor sunt neclare si, cu certitudine, in practica se vor ivi situatii contradictorii, care nu vor da legii penale forta necesara aplicarii in mod real a acesteia, a mentinerii unei ordini de drept absolut necesara.

III.b.-Un alt element de noutate se refera la raspunderea penala a persoanei juridice .

Persoanele juridice - cu exceptia statului, a autoritatilor publice si a institutiilor publice - raspund penal pentru infractiunile savarsite in numele sau in interesul persoanei juridice, de catre organele sau reprezentantii acestora (art.45cod penal nou).

In cap. V este prevazut regimul de executare a pedepselor aplicate persoanelor juridice.

Sanctiunile aplicabile persoanei juridice sunt:

-amenda penala, cu valori intre 10.000.000 ROL si 7.500.000.000 ROL,

-dizolvarea persoanei juridice, cand persoana juridica a fost constituita in scopul savarsirii de infractiuni sau cand obiectul de activitate a fost returnat in scopul savarsirii de infractiuni,

-suspendarea activitatii persoanei juridice pe o perioada de la 1 la 3 ani,

-interzicerea de a participa la procedurile de achizitii publice, pe o durata de la 1 la 5 ani,

-interzicerea accesului la unele resurse financiare, pe o durata de la 1 la 5 ani .

Hotararea de condamnare a persoanei juridice se difuzeaza in Monitorul Oficial sau in presa, pe cheltuiala condamnatului.

III.c.-Ca infractiuni noi, demne de amintit, sunt

“distrugerea si insusirea de valori materiale interesand umanitatea”, cu referire la cladiri, mijloace de transport, depozite de materiale sanitare, cu pedepse cuprinse intre 15 si 25 de ani,

“distrugerea si insusirea de valori culturale ale popoarelor”, cu referire la monumente sau constructii cu valoare artistica, istorica, arheologica, muzee, mari biblioteci, arhive de valoare istorica, opere de arta, manuscrise, carti de valoare, colectii stiintifice, cu pedepse cuprinse tot intre 15 si 25 de ani.

III.d.-Un ultim comentariu se refera la preluarea in noul cod penal a dispozitiilor legii nr .137/97 si a legii nr.107/96. Astfel, sunt prevazute infractiuni privind protectia apei, gospodarirea apelor, utilizarea apei potabile, distrugerea lucrarilor de protectia a apelor, protectia solului, protectia fondului forestier, poluarea fonica, poluarea accidentala.

Pedepsele prevazute de cod sunt de la 3 luni, putand ajunge chiar pana la 20 de ani .

Pana la intrarea in vigoare a noului cod penal nu mai este mult timp. Imi exprim speranta ca legiuitorul sa aduca imbunatatiri la textele care au fost comentate de specialisti in lucrari publicare in reviste de drept si nu numai.

Avocat Constantin-Gabriel RADU

MAXIMA REVERENTIA NOSTRA:

Dr. DUMITRU (TITU) D. PROCA

Iubite Doctore,
Dragă Titule,

Îmi fac „mea maxima culpa” că la momentul aniversar al schimbării impresionatului prefix al nevârstei tale, nu am fost „pe fază” să te îmbrățișez, să te urez cu sănătate și chiar să închinăm, după datină, din Pietroasa ce ne-a bucurat în atâtea rânduri fulminanta noastră trecere.

Sunt convins că redacția „Plaiurilor săcelene”, întreaga suflare săceleană, se alătură gândurilor mele urându-ți ani mulți senini, ție săceleanului atât de devotat meleagurilor noastre, concetățenilor tăi, deopotrivă, români și maghiari, în slujba cărora ți-ai pus de peste o jumătate de veac știința și competența medicală unanim apreciate și prețuite.

Elev strălucit al liceului „Dr. Ioan Meșotă”, când această calitate se dobânda prin merite deosebite, student eminent apoi al Facultății de medicină din Cluj, ucenic și discipol al unor mari maeștri de anvergura științifică a Profesorilor Dr. Iuliu Hatieganu, Dr. Victor Papilian, Dr. Ioan Goia, Dr. Grigore Benetato și Dr. Titu Vasiliu, ai fost o viață un

demn și admirabil urmaș al lui Asclepios (Esculap) din Epidaur, părintele de suflet al breslei tale, pe care ai onorat-o în spiritul și litera jurământului dat lui Hipocrat din Kos, la memorabila absolvire a studiilor.

Ai fost, ești și vei fi mereu un sprijin și o speranță a celor aflați în suferința trupească, dar și un spirit viu, mereu în clocot, un optimist incurabil, o sursă de sănătate pentru interlocutorii tăi, pacienți sau prieteni, care te-au înconjurat întotdeauna cu simpatie și admirație.

Nu cred că aș putea încheia urarea mea fără să-ți amintesc de ardoarea pe care o manifestai în meciurile de fotbal încinse în Ogradă, sau pe „stadiionul” atât de pitoresc aflat în Poiana Angelescu între Highiș

și Cioclean, pe celebra pârtie a „Mațului”, unde, pe post de centru înaintaș, alături de Viorel Șerbănescu făceai minuni și-ți consolidai mereu poziția de gol-getter.

Să trăiești întru mulți ani, Titule dragă, să ne bucuri și în anii pe care încă ni-i va dărui Dumnezeu cu știința ta, cu umorul și inconfundabilul tău optimism.

AVE TITUS! MORITORI TE SALUTANT!

Prof. dr. Dimitrie Cazacu
Redacția revistei „Plaiuri Săcelene”

INTERVIUL NOSTRU

PĂRINTELE STOICESCU DE LA CERNATU...

„De când mă știu am luptat pentru cauza unității bisericii și a neamului nostru românesc. De multe ori am făcut-o în clandestinitate dar nu-mi pare rău...”

- P. C. Părinte NICOLAE STOICESCU, la începutul acestui an ai împlinit o venerabilă vârstă. Vă rog să primiți din partea ASTREI săcelene, al cărui membru fondator sunteți, și din partea mea personal, urarea tradițională de „LA MULȚIANI”!

V-aș ruga, dacă se poate, să derulați puțin anii amintindu-vă câte ceva în legătură cu anii copilăriei și cu cei ai adolescenței Sfinției-Voastre:

- M-am născut acum opt decenii în comuna Aricești-Zeletin, din județul Prahova, în familia preotului Gheorghe Stoicescu și preotesei Zenovia. Am fost la părinți cinci frați, toți urmând studii superioare și activând mai ales în învățământ.

Mi-aduc aminte că-n copilărie organizam numeroase serbări școlare unde cântecele și piesele de teatru țineau capul de afiș acelor minunate manifestări culturale din lumea satului.

Între anii 1942-1947 am urmat cursurile Seminarului Teologic de la Buzău. Erau vremuri grele, de război, și apoi seceta cumplită... În 1947 tatăl ne-a părăsit la vârsta de numai 47 de ani. A fost răpus de tifos pe care l-a contactat de la enoriași în timpul slujbelor oferite acestora.

Mi-amintesc că-n vacanțe ne strângeam vreo 20 de elevi și studenți de pe la licee sau școli normale și, după cum vă spuneam, organizam serbări cu: cântece la vioară, coruri, recitări sau piese de teatru. Eu am interpretat un rol important într-o

continuare în pag. urm.

piesă ce-i zicea „Haplea la stăpân”. De școală ne despărțea doar gardul, așa că familia noastră și școala erau, una, pentru mine iar deasupra acestora, asemenea unui scut moral protector se afla Biserica.

În anul 1948, la vârsta de 21 de ani, m-am căsătorit cu Valeria Soare, din comuna noastră, și doream să ajung preot în locul tatălui meu. Enoriașii au întocmit un memoriu pe care l-au înaintat Patriarhiei prin Protopopiatul de la Vălenii de Munte.

Protopopul de atunci nu l-a înaintat Patriarhiei de la București și a preferat „să-l uite” prin niște sertare. S-a numit un alt preot la noi, cu mai multă influență la... Și-atunci...

- Ei, și-atunci, ce va determinat să urmați teologia și, ca „regățean”, să vă stabiliți totuși în... Ardeal?

- Fiind deja student în anul întâi la Teologie, în București, la scurt timp după ce greco-catolicii revin la Ortodoxie, prin Decretul din 21 octombrie 1948, în primăvara anului 1949, ne pomenim că vine la noi, la Institut, Petru Groza însoțit de patriarhul Justinian Marina. Cu acel prilej ne-a invitat să mergem, voluntar, în Ardeal pentru a ocupa parohiile vacante foste greco-catolice (vreo 400). S-au sistat, de asemenea, hirotonisirile la Patriarhie în scopul determinării teologilor de a pleca spre Ardeal.

- Și, la fel cum în anii aceia brigadierii plecau pe șantiere, ați procedat și Sfinția Voastră așijderea...

Da, întocmai. Mi-am luat soția, care urma să lucreze în învățământ, și-am fost hirotonisit, la Sibiu, în septembrie 1949, pe seama parohiei Băița-Mureș. Acolo, ce să vezi?! Răzmeriță nu alta. Fostul preot (un anume Giurgiu A.) mă pândeia la tot pasul. Când se ținea, în curte, prohodul morților, preotul era ascuns în podul casei iar după ce-l duceam pe cel decedat la cimitir, se cobora binișor și „sfințea casa” pentru că, zicea, „o spurcase” preotul ortodox! Toate acestea mă dureau. La început am avut vreo 40 de familii „în grevă” dar după 3 ani mai rămăsese doar o singură familie care nu venea la Sfânta Biserică dar primea botezul... La 8 noiembrie 1952 am fost numit secretar la Protopopiatul Reghin și preot paroh în cartierul Apalina, pe malul Mureșului. Acolo era o bisericuță veche din lemn, adusă cu mulți ani în urmă de către groful Banffy pentru a suplini nevoile de cult ale iobagilor români...

Erau acolo și alte culte: catolici, reformați, etc. Toți cu biserici falnice, cu clopote răsunătoare... Numai cele vreo 200 de familii ale românilor, foști greco-catolici acum reveniți la Ortodoxie, cu niște... „tinghii-linghii”... acolo, spre caznă și umilință. Și-atunci am simțit că trebuie să fac ceva durabil de a ieși din această situație deoarece „de când mă știu am luptat pentru cauza unității bisericii și a neamului nostru românesc. De multe ori am făcut-o și-n, ca să zic așa, clandestinitate dar nu-mi pare rău”...

- Și, care a fost izbânda cea mare de-aici de la Apalina Mureșului? Cum v-ați continuat studiile superioare?

- Mdaa... Am construit o impunătoare Biserică, stil catedrală, cu contribuția numai și numai a bunilor credincioși de-aici, mobilizați și ambițioși asemenea eroilor din balada „Meșterul Manole”!

Erau Floriile anului 1970, când s-a sfințit sfântul lăcaș de închinăciune în prezența mitropolitului Ardealului de-atunci, marele om de cultură NICOLAE MLADIN. Cu acel prilej am primit ca distincție „brăul roșu” iar în 1972 mi s-a conferit, de către mitropolitul ANTONIE PLĂMĂDEALĂ, suprema distincție de „Preot iconom stavrofor”.

- Părinte Stoicescu, aveți o familie împlinită. Ce a însemnat pentru Sfinția Voastră copiii și reazimul primit din partea doamnei preotese Valeria?

- Bunul Dumnezeu ne-a binecuvântat căsnicia cu doi copii: băiatul, inginer la București și fata care a lucrat ca proiectant la „Electroprecizia”. Cu preoteasa, iată, trăim în deplină armonie de aproape 60 de ani... Dânsa nu uită ce oameni minunați erau la Mureș. Credincioșii erau foarte prietenoși, fericiți că le calci pragul casei. Pentru ei „domnul părinte” le era un bun sfătuitor și partener. Ei erau oameni de cuvânt și deosebit de săritori. Ne-au propus să rămânem definitiv acolo că „ei ne construiesc o casă și ne-o donează!” Dar noi... doream să ajungem acasă, în Prahova. Dar Sibiu mi-a zis: „Te duci la Săcele”. Asta era în 1972. N-am comentat și am venit aici.

- Prin ce se evidențiază parohia Cernatu în peisajul atât de bogat al Ortodoxiei săcelele? Are ea ceva specific? Ce v-a atras atât de mult pentru a păstori

pe credincioșii de aici, dar mai ales ce v-a îndemnat să gospodăriți cu atâta pasiune bisericile locului?

- Trei lucruri, trei adevărate momente cruciale m-au determinat să fiu cu adevărat util și fericit în fața oamenilor și a lui Dumnezeu. Acestea au fost: impactul cu parohia Cernatu care, atunci în 1972, era „o adevărată ruină”. Ploua peste tot, gardurile erau dărăpănate, totul era static, parcă lăncezea... În al doilea rând, Dumnezeu mi-a dat forța pentru a repara cele două biserici și casa parohială, și-apoi, în al treilea rând nu cred că a fost persoană mai bucuroasă ca mine, în clipele fericite pe care le-am trăit cu ocazia celor două Tărnosiri (Sfințiri) ale bisericii de la Apalina și Catedralei din Cernatu Săcelelor.

Parohia Cernatu avea prin secolul al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea nu mai puțin de... 4 preoți. Să nu uităm că aici s-au ridicat două biserici: cea de la cimitir, cu hramul „Sf. Nicolae”, una dintre cele mai vechi biserici din piatră ridicată în cele șapte sate, și catedrala cu hramul „Adormirea Maicii Domnului” care are o istorie tulburătoare, de „lacrimi și sânge” cu care Ortodoxia săceleană se mândrește cu adevărat. Această impunătoare Biserică – tip catedrală – a fost construită în etape, prin jertfe inimaginabile, de cele 70-80 de familii de la Cernatu, între anii 1846-1866. S-a ridicat în etape, deoarece răufăcătorii de la 1848 urmau „să-i frângă aripile” dintru început. Chinuri inimaginabile au îndurat oamenii locului, dar grație armatei imperiale rusești,

continuare în pag. urm.

continuare

aceștia au fost „reîmpământeniți”, spun documentele vremii, și au înălțat acest impunător edificiu, Casă a lui Dumnezeu aici, în centrul municipiului nostru, clădire falnică (50 de m până la vârful crucii) durabilă construcție și mereu împodobită.

- Părinte Stoicescu, ați fost și ați rămas mereu un om al altarului dar și al cetății. Cum ați colaborat de-a lungul timpului cu autoritățile laice, fie ele comuniste sau democratice?

- Foarte bine. La Mureș, soția era funcționară la Primărie. Așa că... „Partidul” de la județ nu vedea cu ochi prea buni ce făceam eu la Apalina... Dar... mai închideau și ei ochii... Era un președinte pe la raion, unul Chioreanu, care nu prea se arăta. În rest... Și aici, la Săcele, colaborarea mea cu autoritățile a fost întotdeauna de bun agur.

- O ultimă întrebare: Ce i-ați sfătui Sfinția Voastră pe tinerii de astăzi, în condițiile globalizării societății românești. În ce ecuație i-ați integra pe cei ce ne vor lua locul în viitor, ținând seama de importanța în educație a triadei familie – școală – biserică?

- Lucrurile nu sunt deloc simple. Familia luptă azi pentru supraviețuire. Adulții pleacă tot mai intens în străinătate asemenea situației din „Capra cu trei iezi” (râde).

Copiii rămân, uneori, de izbeliște. Eu îmi fac datoria și avertizez asupra pericolelor, mai ales în predicile săptămânale pe care le țin în fața credincioșilor. Dar e puțin.

Când am venit aici, în anii 70, tinerii fumau în biserică sau foloseau expresii triviale. M-am impus și am reușit să-i civilizez cel puțin în ceea ce privește atitudinea decentă pe care trebuie să o aibă fiecare în incinta Sfântului Lăcaș de reculegere și închinăciune.

Îmi pare rău că la școală orele de religie nu mai sunt ținute de către preotul paroh. Se ajunge la o teoretizare excesivă a religiei și lucrul acesta îi îndepărtează pe tineri de la biserică și de misiunea ei pastorală și umanitară. Sfatul meu pentru copii și tineri se rezumă la a-i îndemna să învețe cât mai bine și să frecventeze – alături de părinți sau bunici – Sfânta Biserică, deprinzându-i corect rolul și tainele „întru binefacerile folositoare trupului și sufletului. Amin.”

- P.C. Părinte, Vă dorim o îndelungată păstorie și după ieșirea la pensie, iar, după cum vă cunoaștem, suntem siguri că n-o să abdicăți de la crezul care v-a netezit cărările vieții. Felicitări!

- Vă mulțumesc mult.

A consemnat,
Prof. Liviu Dârjan

Proiectare asistată de calculator – proiect de mobilități Leonardo da Vinci

În perioada 23.04-20.05.2007, un grup de 9 elevi de la Grupul Școlar Industrial Victor Jinga, însoțiți de un profesor, au efectuat practica specifică anului al III-lea de studiu, în orașul spaniol Vigo, din provincia Galicia. Gazda acestei practici a fost I.E.S. Ribeira do Louro, cunoscut centru de formare profesională din regiune. Plasamentul elevilor s-a realizat prin intermediul unui proiect de mobilități profesionale Leonardo da Vinci intitulat „Noi metode IT de proiectare a echipamentelor electromecanice”.

Cele patru săptămâni ale proiectului au cuprins practica în proiectarea în sistemul ACAD, precum și 20 de ore de limba spaniolă. Practica proiectării asistate de computer a fost coordonată de domnul profesor Xose Magarinos, specialist în acest domeniu. Laboratorul destinat acestui tip de practică era utilat corespunzător cu calculatoarele și softul necesar proiectării. În fiecare zi elevii noștri au învățat modul specific de proiectare în 3 dimensiuni (numit și „3D”). Practica s-a derulat în limba spaniolă, fapt ce a fost deosebit de solicitant pentru tinerii noștri. Cu răbdare, interes și cu optimism, adolescenții au depășit momentele dificile ale înțelegerii cunoștințelor care se adresează unui nivel superior. Colaborarea lor cu profesorul de practică și între ei, a fost exemplară și a impresionat în mod deosebit colectivul de specialiști ai școlii spaniole. Produsele muncii elevilor în cele două săptămâni, au fost reunite într-un CD demonstrativ care va fi prezentat colegilor de clasă. De asemenea a fost realizat un afiș cu cele mai reprezentative piese, afiș care va fi expus atât în școala spaniolă cât și în liceul nostru.

La sfârșitul practicii, fiecare participant a obținut un Certificat, însoțit de o listă a competențelor obținute, eliberat de IES Ribeira do Louro.

Cursurile de limba spaniolă s-au desfășurat la un centru specializat în predarea limbilor străine numit „Over the Rainbow Language Centre”. În momentul începerii cursului de spaniolă, eram bine exerciți în practicarea și înțelegerea limbii spaniole întrucât în țară am beneficiat de două reprize de cursuri de limba spaniolă, fapt ce ne-a fost de mare ajutor. Aveam de asemenea un oarecare exercițiu și în înțelegerea limbii naționale

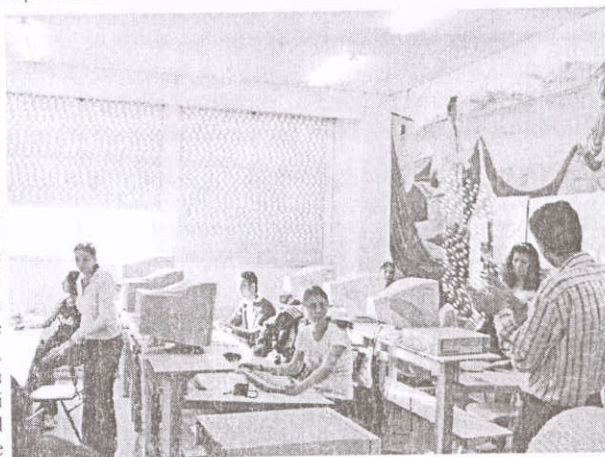
a Galiciei „gallego”, o limbă foarte apropiată de portugheză, franceză și latină. Ca străini, aveam oarecare teamă de modul cum ne vom descurca în această țară unde oamenii vorbesc foarte repede și unde reputația concetățenilor noștri nu este foarte bună. Cu toate acestea, am constatat că nu este foarte dificil să înțelegi și să vorbești castiliană (așa este numită spaniola în Galicia). La sfârșitul săptămânii de spaniolă am primit de asemenea un certificat care atestă competențele lingvistice obținute.

Prezența noastră în Vigo nu a însemnat doar muncă. În cadrul tuturor proiectelor internaționale un mare accent este pus pe cunoașterea culturii și civilizației locale. Am avut fericita ocazie să vizităm: Muzeul de Artă Contemporană „MARCO”, Muzeul „Casa das Artes”, parcul muzeu El Castro, Grădina botanică și Grădina englezească a Castelului Quinones de Leon, parcul El Guia, etc.

Orașul Vigo este așezat pe unul din drumurile care duc de secole la Santiago de Compostella, vestitul oraș al Apostolului Iacob și al pelerinilor. Am vizitat acest minunat oraș cunoscut lumii întregi și am văzut impunătoarele sale mănăstiri precum și capodopera arhitecturii baroce, Catedrala unde se află moaștele Sfântului Apostol. Am asistat la slujba religioasă și am trăit momente de adevărată înălțare spirituală. Vigo este și cel mai mare port pescăresc al Spaniei la Oceanul Atlantic. Zilnic ne-am bucurat de vederea imenselor vapoare de pasageri sau comerciale, de yahturile luxoase și de atmosfera cosmopolită pe care o dau turiștii străini orașului. În împrejurimi am vizitat orașele Moana, Cangas și Sambil (un fel de Mamaia cu plaje deosebit de frumoase).

Am profitat de zilele însorite și de apa oceanului. Am făcut sport și drumeții pe plaje. Am fost oaspeții compatriotului nostru Gabriel Tamaș, titular al echipei de fotbal „Celta Vigo”. Am trăit 28 de zile în comun, experiență deosebită pentru elevii noștri care au părăsit pentru prima oară mediul lor familial atât de mult timp. Întregul interval a fost o experiență unică și irepetabilă atât pentru elevi cât și pentru mine ca profesor însoțitor, ceea ce mă face să cred că perseverența școlii noastre în a promova asemenea proiecte este benefică tuturor: elevi și profesori.

Prof. Dorel Cerbu, Liceul Victor Jinga

PROFILURI SĂCELENE

Puțini dintre săceleni știu faptul că una dintre cele mai proeminente figuri ale învățământului și practicii medicale românești de astăzi este originară de pe aceste minunate plaiuri.

Născut la 29 noiembrie 1943, în Satulung, **domnul Prof. dr. Dan Mircea Cheța** este profesor la Universitatea de Medicină și Farmacie "Carol Davila" din București la Disciplina de Diabet, Nutriție și Boli Metabolice, fiind, în același timp, director al Institutului "N. Paulescu" din București. A lucrat, de asemenea, în cadrul Programului de Cercetare a Diabetului de la Universitatea California, Irvine, SUA.

Între 2001-2006, a fost vicepreședinte al Academiei de Științe Medicale iar, între 2003-2006, președinte al Societății Române de Diabet, Nutriție și Boli Metabolice.

Activitatea sa științifică a fost distinsă cu Premiul "Victor Babeș" al Academiei Române (1987), Premiul "Ion Pavel" al Academiei de Științe Medicale (1994), Premiul "Top Medici 2007".

Este autor și co-autor al mai multor sute de lucrări și comunicări științifice, axate pe imunologie și imunochimie diabetului zaharat, educația terapeutică a pacienților diabetici, prevenirea diabetului, complicațiile cardiovasculare ale bolilor metabolice și alte domenii.

Este, de asemenea, autor și co-autor a 16 cărți medicale, publicate în țară și străinătate.

Un reprezentant săcelean al vieții culturale românești contemporane este **actorul Mircea Rusu, component de bază al colectivului Teatrului Național București**. Aici, pe prima scenă a teatrului românesc, a fost realizat de curând spectacolul cu piesa "Jocul ielelor" de Camil Petrescu, în regia lui Claudiu Goga.

Spectacolul s-a bucurat de cronici deosebit de favorabile, el fiind, de fapt, o reeditare a succesului de acum 30 de ani, în concepția aceluiași regizor.

Protagonistul piesei, Gelu Ruscanu, se angajează într-o luptă fără cruțare cu unul dintre personajele omnipotente ale epocii anilor 20, ministrul de justiție Sinești, în numele unei absolute intangibilități etice, dar și stimulat de apartenența la mișcarea socialistă a vremii.

În compania unor nume de rezonanță ale Naționalului din București, cum ar fi Ilinca Goia și Liviu Lucaciu, săceleanul Mircea Rusu realizează un personaj veridic (ministrul Sinești), folosind ca arme actoricești dezinvoltura cinică și schimbarea cameleonică de registre și alternând subtil viclenia cu seducția.

Horia Bârsan

ACTUALITATEA LA ASOCIAȚIA CULTURAL-SPORTIVĂ "IZVORUL"

Asociația Cultural-Sportivă "Izvorul" a continuat tradiția aniversării momentelor importante din istoria noastră națională prin organizarea, în data de 8 mai 2007, a mesei rotunde cu tema: "Cucerirea Independenței, moment crucial în istoria devenirii noastre naționale, 1877-2007". La manifestare au participat numeroși membri ai asociației și invitați ai acestora, printre care fețe bisericești săcelene, cadre didactice de la școlile generale și liceele din Săcele, reprezentanți ai tinerei generații.

Masa rotundă a fost deschisă de domnul profesor Nicolae Ursu, directorul școlii generale din Baciu, care a mulțumit celor prezenți și celor care au răspuns invitației de a lua cuvântul. În cuvântul său, domnul profesor Ursu a vorbit despre pregătirea diplomatică a actului Independenței de la 1877 și implicarea vârfurilor societății românești în împlinirea acestui ideal, vechi de secole.

Au mai prezentat interesante și apreciate comunicări: domnul profesor Gheorghe Munteanu, de la liceul "George Moroianu" (despre conjunctura internațională în care a avut loc cucerirea Independenței), domnul profesor Valentin Bodea, de la Colegiul Național "Andrei Șaguna" (despre contextul istoric al cuceririi Independenței și participarea armatei române la război), domnul profesor preot Vasile Oltean, directorul Muzeului Primei Școli Românești din Schei (despre argumente pentru sprijinul acordat de ardeleni Războiului de Independență), părintele Remus Faust, de la parohia din Turches (despre ecoul în străinătate al Războiului de Independență), domnul profesor Petre Istrate, secretarul ASTREI brașovene (despre junii brașoveni și

rădăcinile lor în Războiul de Independență), părintele Petre Drăgan din Purcăreni (despre reflectarea în numismatică și alte obiecte de colecție a actului Independenței), părintele Mircea Leb din Satulung (despre reflectarea în literatură a acestui important eveniment istoric). Domnul prof. Liviu Dârjan, președintele ASTREI săcelene a subliniat componenta europeană a demersului politic și militar din 1877.

Consecvență principiului respectării tradițiilor săcelene și ale poporului român, Asociația Cultural-Sportivă "Izvorul" a organizat de Ziua Eroilor din acest an două depuneri de coroane la monumente ale eroilor săceleni care s-au jertfit pentru independența, libertatea și unitatea națională.

În ziua sărbătorii creștine a Înălțării Domnului, membri ai conducerii și membri ai asociației au participat, la troița din cimitirul bisericii "Sf. Adormire" din Satulung, la o manifestare de depunere de coroane. Cu acest prilej, preoții parohi ai bisericii "Sf. Adormire", Ioan Cornea și Mircea Leb, au săvârșit o frumoasă slujbă de pomenire a celor căzuți pe câmpurile de luptă, pomenind, întru aducere aminte, numele eroilor din Satulung care au murit în cele două războaie mondiale.

După această solemnitate, a fost depusă o coroană de flori și la monumentul eroilor din Turches, aflat în fața bisericii Adormirea Maicii Domnului de aici, prilej cu care a fost subliniată din nou importanța pentru istoria noastră națională a jertfei tuturor eroilor săceleni în crâncenele bătălii ale celor două războaie mondiale.

Horia Bârsan

FINAL DE SEZON FOTBALISTIC 2006 – 2007

S-au încheiat „socotelile” în toate eșaloanele fotbalului românesc la încheierea ediției 2006-2007.

Liga I, în care și în acest an competițional Brașovul nu a avut nici-o reprezentantă, a fost câștigată, detașat, de Dinamo București, urmată de Steaua și CFR Cluj Napoca. A fost un campionat în care interesul a fost captat de lupta pentru ocuparea locurilor 2-3, campioana cunoscându-se cu mult înaintea finalului.

D i n a m o București va juca în turul al III-lea de calificare în Liga Campionilor iar Steaua va debuta în a doua jumătate a lunii iulie în turul al II-lea de calificare în Liga Campionilor, ea având, din punct de vedere al culoarului de calificare, șanse mari de a accede în Grupele Ligii Campionilor.

În liga a II-a, seria I, echipa noastră F.C. Săcele a reușit să-și îndeplinească obiectivul de a rămâne în eșalonul secund după un tur catastrofal în care a obținut 13 puncte și un retur de foc, în care a obținut 30 de puncte, cu un efectiv mult întărit în toate compartimentele. Felicitări!

Locul I în această serie a fost obținut de Delta Tulcea, iar locul secund de Gloria Buzău, însă numai Gloria Buzău va promova, revenind după 20 de ani în elită, în timp ce Delta Tulcea cedează locul echipei Ceahlău! Piatra Neamț deoarece nu îndeplinește condițiile de participare pe prima scenă a fotbalului românesc.

Din seria a II-a, a ligii secunde, au promovat Universitatea Cluj și Dacia Mioveni, și în acest caz fiind vorba de o revenire a clujenilor după o perioadă lungă de timp.

Liga a III-a, în care Brașovul a fost reprezentat de echipele din Predeal și Ghimbav în seria a III-a, nu ne-a adus surprize, cele 2 echipe clasându-se pe locurile 7 respectiv 10.

Liga a IV-a, sau campionatul județean mai pe

înțelesul tuturor, a fost câștigată pentru a II-a oară consecutiv de Unirea Târlungeni, care a reușit și performanța de a promova în Liga a III-a după câștigarea jocului de baraj disputat la Câmpina.

În perioada aceasta, imediat următoare sfârșitului de campionat, au început mișcările de întărire a loturilor. Până în prezent sunt de remarcate transferurile lui Zicu și Valentin Năstase la Dinamo, plecarea lui Olăroiu de la Steaua și aducerea lui Gică Hagi ca antrenor, numirea ca manager general al Stelei a lui A. Ilie, revenirea lui Neaga în lotul stelis,

plecarea lui R. Lucescu de la Rapid la F.C. Brașov și înlocuirea sa cu C. Bergodi care i-a lăsat locul lui Andone la CFR Cluj.

Așteptăm cu nerăbdare noutățile de la F.C. Săcele având în vedere că urmează negocierile cu jucătorii aflați la sfârșit de contract, iar despre antrenorul D. Isăilă se vorbește că ar putea deveni secundul lui R. Lucescu, la F.C. Brașov.

Conducerea Federației Române de Fotbal a analizat activitatea corpului de arbitri care au condus jocurile din campionatele ediției 2006-2007, după care și-au manifestat public nemulțumirea față de prestațiile unora dintre arbitri pe care i-a retrogradat, hotărând totodată o altă modalitate de efectuare a delegărilor pentru 2007-2008. Nădăjduim că aceste schimbări să se regăsească din toamnă și pe terenurile de fotbal, pentru desfășurarea meciurilor în spiritul cinstei și a onoarei întrecerilor sportive.

Având în vedere că în returul de campionat încheiat recent spectatorii săceleni au vizionat meciuri de calitate, cu evoluții spectaculoase ale echipei noastre, ne manifestăm speranța că tot mai mulți sponsori locali, în frunte cu Primăria Săcele vor sprijini F.C. Săcele ca reprezentantă a săcelenilor în sportul românesc.

sing. L. Zangor

continuare

281 Zangor Traian	2,0	292 Perciog Constantin	1,5
282 Ardeleanu Adina	1,5	293 Vlad I. Adriana	1,5
283 Bălan Corneliu Alexandru	1,5	294 Moldovan Ortensia	1,25
284 Ciobanu Gabriela	1,5	295 Brânzea Maria	1,0
285 Comșa Fulga Stelian	1,5	296 Cenușe Ioan	1,0
286 Ionescu Aurora	1,5	297 Clinciu Eugenia	1,0
287 Lencuța Cristina	1,5	298 Clinciu Nicolae	1,0
288 Lupu Florica	1,5	299 Drăgoescu Valer	1,0
289 Mățărea Ovidiu	1,5	300 Orez Ioan	1,0
290 Miklos Levente	1,5	301 Panaete Ioan	1,0
291 Mocanu Tarciziu	1,5	302 Șeitan Adrian	1,0

ELECTROPRECIZIA

2212 Săcele - Brașov, str. Parcului 18

Tel.: 40-268-27 33.33 fax: 40-268-27 39.48

Serviciile sale - oferite prin

- SERVICE AUTO MAGAZIN Tel.: 268/ 33.93.65

- PASAJ COMERCIAL Tel.: 268/ 47 59.98

Feel The Power

ELECTROPRECIZIA

SPRE ȘTIINȚĂ

Materialele primite la redacție nu se înapoiază.

Articolele privitoare la Săcele, Târlungeni, Zizin și Purcăreni au prioritate.

Materialele ce se doresc a fi prezentate în coloanele revistei, precum și alte informații despre revistă și asociația cultural-sportivă "Izvorul", pot fi obținute de la:

Ing. Taraș Octavian - str. G.Moroianu, nr. 361, Săcele

Ing. Roșculeț Claudiu - str. G.Moroianu, nr. 353, Săcele

Coloanele revistei rămân deschise tuturor aceluia care, prin articolele lor, înțeleg să contribuie la cunoașterea și progresul acestor meleaguri.

REDAȚIA

COLECTIVUL DE REDACȚIE

ing. Claudiu ROȘCULEȚ,

ing. Octavian TARAȘ, Ioan EFTIMIE,

ec. Milu ALEXANDRESCU, ing. Dan ZAMFIR,

prof. Nicolae MUNTEANU, ing. Abigail ROȘCULEȚ,

Adriana VLAD, ing. Horia BÂRSAN